

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**(Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.)****Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς****Της 31ης Δεκεμβρίου 2016****(1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2016)**

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΟΑΣΑ ΑΕ» την 7η Αυγούστου 2017, και έχουν δημοσιοποιηθεί με την κατάθεσή τους στο Γ.Ε.ΜΗ., στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.oasa.gr. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη ορισμένα γενικά οικονομικά στοιχεία αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Επίσης επισημαίνεται ότι, χάριν απλοποίησης, στα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία έχουν γίνει ορισμένες συμπύξεις και ανακατατάξεις κονδυλίων.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΤΑΣΤΑΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν.ΣΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ Φ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚ.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Κ. ΒΙΛΑΕΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΜΑΡΙΑ Γ. ΤΣΕΛΙΟΥ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΟΜΙΜΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ	5
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	7
1 Πληροφορίες για την εταιρεία.....	20
1.1 Γενικές πληροφορίες	20
2 Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	21
2.1 Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων	21
2.2 Συμμόρφωση με τα Δ.Π.Χ.Α	21
2.3 Έγκριση οικονομικών καταστάσεων	22
2.4 Νέα πρότυπα και διερμηνείες	22
2.4.1. Νέα, αναθεωρημένα ή τροποποιημένα πρότυπα ή διερμηνείες που εφαρμόστηκαν υποχρεωτικά για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση	22
2.4.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	22
Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014.....	22
ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης.....	23
ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» -Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης.....	23
ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις)- Διευκρινήσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης	23
ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις)- Γεωργία: Καρποφόρα Φυτά.....	24
ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» -Λογιστικός χειρισμός της απόκτησης μεριδίου σε μια από κοινού δραστηριότητα	24
ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»	24
ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»	24
ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες».....	24
ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων»	25
<i>Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016.....</i>	26
2.5 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις	27
2.5.1 Κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις.....	27
3. Βασικές λογιστικές αρχές.....	28
3.1 Ενοποίηση	28
3.2 Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	29
3.3 Επενδύσεις σε ακίνητα.....	29
3.4 Άυλα στοιχεία ενεργητικού.....	30
3.5 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων.....	30
3.6 Χρηματοοικονομικά μέσα	30
3.6.1 Αρχική Αναγνώριση	30
3.6.2 Ταξινόμηση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	31
3.6.2.1 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	31
3.6.2.2 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	31
3.6.3 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.....	31
3.6.3.1 Μετοχικό Κεφάλαιο.....	31
3.7 Αποθέματα.....	31
3.8 Επιχορηγήσεις	31
3.9 Παροχές σε εργαζομένους	32
3.10 Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα.....	32
3.11 Αναγνώριση εσόδων	33
3.11.1 Παροχή υπηρεσιών.....	33
3.11.2 Πωλήσεις αγαθών	33
3.11.3 Έσοδα από τόκους.....	33
3.11.4 Έσοδα επιδότησης λειτουργικού ελλείμματος.....	33
3.12 Φορολογία εισοδήματος.....	34
3.13 Μετατροπή ξένων νομισμάτων	34
3.13.1 Νόμισμα μέτρησης και αναφοράς.....	34
3.13.2 Συναλλαγές και υπόλοιπα	34
3.14 Πληροφόρηση κατά τομέα	34
3.15 Μισθώσεις.....	34

3.15.1 Λειτουργική μίσθωση	34
3.15.2 Χρηματοδοτική μίσθωση	34
3.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	34
3.17 Αναγνώριση εξόδων.....	34
4. Επεξηγηματικές Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.....	36
4.1 Ενσώματα πάγια.....	36
4.2 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	38
4.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές.....	39
4.4 Επενδύσεις σε ακίνητα.....	39
4.5 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	39
4.6 Αποθέματα.....	40
4.7 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	40
4.8 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις.....	40
4.9 Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις.....	40
4.10 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	41
4.11 Μετοχικό Κεφάλαιο.....	41
4.12 Αποθεματικά κεφάλαια	42
4.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	42
I. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	43
4.14 Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων.....	44
4.15 Λοιπές προβλέψεις.....	44
4.16 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	44
4.17 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	44
4.18 Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις.....	45
4.19 Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις.....	45
4.20 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	45
4.21 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις και Ελληνικό Δημόσιο	45
4.22 Κύκλος εργασιών	46
4.23 Ανάλυση εξόδων ανά κατηγορία.....	46
4.24 Λοιπά έσοδα.....	48
4.25 Λοιπά έσοδα	49
4.26 Χρηματοοικονομικά έσοδα	49
4.27 Χρηματοοικονομικά έσοδα	49
4.28 Φόρος εισοδήματος.....	49
5 Παράγοντες και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου	50
5.1 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες	50
5.1.1 Κίνδυνοι που προκύπτουν από ζημιές / βλάβες σε πρόσωπα, εξοπλισμό και περιβάλλον (ασφαλιστική κάλυψη)	50
5.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι.....	50
5.2.1 Κίνδυνος επιτοκίου.....	50
5.2.2 Κίνδυνος τιμών ξένου συναλλάγματος.....	50
5.2.3 Πιστωτικός κίνδυνος.....	50
5.2.4 Κίνδυνος ρευστότητας.....	50
6 Πρόσθετες πληροφορίες και επεξηγήσεις.....	50
6.1 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	50
6.2 Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις συνδεδεμένων μερών	51
6.3 Παροχές βασικών διευθυντικών στελεχών.....	51
6.4 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	52
6.4.1 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες έχει διενεργηθεί πρόβλεψη με βάση την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας.....	52
6.4.2 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη με βάση την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας.....	52
6.5 Επίδικες – Επισφαλείς απαιτήσεις.....	52
6.6 Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις.....	53
6.7 Δεσμεύσεις για επενδυτικά προγράμματα	53
6.8 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	54

6.9 Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	54
6.10 Πληροφόρηση κατά τομέα δραστηριότητας	55
6.10 Λοιπές πληροφορίες	55
6.12 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού	56

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΟΜΙΜΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ**Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών**

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής:

- 1) Στο κονδύλι «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου περιλαμβάνεται το αναπόσβεστο υπόλοιπο ποσού ευρώ 19,2 εκ. (αξία κτήσεως ευρώ 44,6 ε.κ) της θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. που αναφέρεται σε αναλογία εσόδων της χρήσης 2004 της εταιρείας Α.Μ.Ε.Λ. Α.Ε., (παράγραφος 2 του αρ. 7 του νόμου 2669/1998), για την αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων της τότε μητρικής εταιρείας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. που καταχωρήθηκε στα βιβλία της θυγατρικής εταιρείας ύστερα από απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 11ης Ιουλίου 2005. Το ποσό αυτό η θυγατρική εταιρεία το θεώρησε ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση του συστήματος και καθόρισε συντελεστή απόσβεσης 5% ετησίως αρχής γενομένης από 1η Ιουλίου 2005. Δεν κατέστη εφικτό να αποκτηθούν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τα στοιχεία αναγνώρισης και επιμέτρησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία», κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για την αξία του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου.
- 2) Δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και την εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου ποσού ευρώ 853 εκατ. περίπου. Κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για την αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις πιθανές επιπτώσεις στα αποτελέσματα χρήσεως καθώς και στα ίδια κεφάλαια.

- 3) Δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις σε σχέση με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, όπως αναλύονται στην σημείωση 6.8. Από τον έλεγχό μας, δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.
- 4) Ο Όμιλος για αγωγές και διεκδικήσεις τρίτων συνολικού ύψους €84,4 εκ. περίπου, για τις οποίες γίνεται αναλυτική αναφορά στην ενότητα 6.4. «Ενδεχόμενες υποχρεώσεις» των Οικονομικών Καταστάσεων, έχει σχηματίσει πρόβλεψη συνολικού ποσού 55,6 εκ, ενώ για τις λοιπές υποθέσεις αγωγών ύψους €901 εκ. επειδή η πιθανή έκβασή τους δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων μνημονεύονται στην παράγραφο "Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη", οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΟΑΣΑ ΑΕ και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θέματος

Χωρίς να διατυπώνουμε περαιτέρω επιφύλαξη στη γνώμη μας, επιστούμε την προσοχή σας στις σημειώσεις 3.18, 4.17 και 4.22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται η επίπτωση της μεταβολής του φορολογικού καθεστώτος στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2015 και 31/12/2016.

Άλλο Θέμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2015 (1.1-31.12.2015) είχαν ελεγχθεί από άλλον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, ο οποίος εξέφρασε γνώμη με επιφύλαξη και θέματα έμφασης με ημερομηνία Έκθεσης Ελέγχου την 09/06/2016.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016. β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΟΑΣΑ ΑΕ. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2017

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Κωνσταντίνος Π. Ευαγγελινός
A.M ΣΟΕΛ 13151

Βασίλειος Α. Ρητάς
A.M ΣΟΕΛ 14541

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα
Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και διακριτικό τίτλο «ΟΑΣΑ Α.Ε.» προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016.

Κύριοι Μέτοχοι,

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση εμπεριέχει όλες τις σημαντικές και απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για τη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2016, καθώς και τις προοπτικές και τους στόχους για τη χρήση 2017.

Γενικά

Το 1977 ψηφίστηκε ο Ν. 588/1977 με βάση τον οποίο ιδρύθηκαν ο ΟΑΣ (Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών) και η ΕΑΣ (Επιχείρηση Αστικών Συγκοινωνιών) ως εξ ολοκλήρου Κρατικές Επιχειρήσεις, υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Το 1992 διαλύθηκε η ΕΑΣ με βάση το Ν. 2078/1992 και ιδρύθηκαν στη θέση της οκτώ (8) ιδιωτικές Συγκοινωνιακές Επιχειρήσεις (ΣΕΠ) που λειτούργησαν έως το Δεκέμβριο του επόμενου έτους όπου και ετέθησαν υπό εκκαθάριση με βάση το Νόμο 2175/1993. Με τον ίδιο νόμο ιδρύθηκε ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και ως καθολικός διάδοχος του ΟΑΣ.

Το 1996 το καταστατικό του ΟΑΣΑ τροποποιήθηκε και προσαρμόστηκε στις διατάξεις του Ν. 2414/1996 περί Εκσυγχρονισμού των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (με την υπ' αριθμ. 40561/40566/27-12-1996 ΚΥΑ των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών), ο οποίος ορίζει ότι ο ΟΑΣΑ μπορεί να συνάπτει Επιχειρησιακές Συμβάσεις (Συμβόλαια Διαχείρισης) με τους Εκτελεστικούς Φορείς Συγκοινωνιακού Έργου – ΕΦΣΕ - (ΕΘΕΛ, ΗΣΑΠ, ΗΛΠΑΠ) για την επίτευξη των στόχων των Επιχειρησιακών τους Σχεδίων.

Το Δεκέμβριο του 1998 ψηφίστηκε νέος νόμος (Ν. 2669/98) που ανέθεσε στον ΟΑΣΑ το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την οργάνωση, το συντονισμό, τον έλεγχο και την παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των επίγειων και υπόγειων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Το Δεκέμβριο του 2004 ψηφίστηκε ο Ν. 3297 που ορίζει ότι η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου με τα μέσα μαζικής μεταφοράς διενεργείται από τους ΕΦΣΕ και τις Εταιρείες Παροχής Συγκοινωνιακού Έργου (ΑΜΕΛ, ΤΡΑΜ και ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ) με τις οποίες συμβάλλεται ο ΟΑΣΑ.

Το Μάρτιο του 2011 ψηφίστηκε ο Ν.3920/3.3.2011 (τεύχος Α' - αριθμ. φύλλου 33) με αντικείμενο «Εξυγίανση, Αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των αστικών συγκοινωνιών περιφέρειας Αττικής και άλλες διατάξεις». Με το νέο νόμο επιδιώκονται οι εξής βασικοί στόχοι:

Α) Η βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος του Ο.Α.Σ.Α. και των επιμέρους συγκοινωνιακών φορέων δια της μείωσης των ελλειμμάτων, της εκλογίκευσης του κόστους λειτουργίας, της ενίσχυσης των εσόδων και της διασφάλισης της βιωσιμότητας των εν λόγω φορέων.

Β) Η ενίσχυση των δημόσιων συγκοινωνιών στην Αττική με προαγωγή τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και της προστασίας του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, εξυπηρετούνται και μια σειρά από επιμέρους στόχοι, όπως η βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών, η ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών, η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και ο εξορθολογισμός του ύψους της κρατικής επιδότησης με γνώμονα το μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τον Οκτώβριο του 2015 ψηφίστηκε ο Ν. 4337/17.10.2015 (τεύχος Α' - αριθμ. Φύλλου 129) με το άρθρο 18 του οποίου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, και 4 του Ν.3920/2011. Με τις διατάξεις του Ν.4337 συνιστάται «Επιχειρησιακή Συντονιστική Επιτροπή για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της αναδιοργάνωσης και της αναδιάρθρωσης των Αστικών

Συγκοινωνιών Αθηνών (Όμιλος ΟΑΣΑ)» με βάση το σχέδιο αναδιάρθρωσης, όπως αυτό περιγράφεται στο Παράρτημα Ι του νόμου.

Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης του ΟΑΣΑ περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων οι οποίες αποσκοπούν στην ενδυνάμωση του Ομιλικού χαρακτήρα του ΟΑΣΑ μέσω της κεντροποίησης κρίσιμων εταιρικών λειτουργιών, όπως

- πληροφορική υποστήριξη
- μάρκετινγκ
- έλεγχος κομίστρου
- διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού
- προμήθειες
- Οικονομική διαχείριση

Ο ΟΑΣΑ ως μητρική εταιρεία, πέραν των αρμοδιοτήτων του επιχειρησιακού σχεδιασμού, του συντονισμού και του ελέγχου του συγκοινωνιακού έργου που εκτελούν οι θυγατρικές ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ, ασκεί την αρμοδιότητα της προώθησης των πωλήσεων του Ομίλου, τον προγραμματισμό, την είσπραξη και τον έλεγχο κομίστρου, την ισόποση κατανομή των εσόδων από πωλήσεις στις εταιρείες του Ομίλου στη βάση της συμπληρωματικότητας των μέσων, την κατανομή της κρατικής επιδότησης στις εταιρίες με βάση το παραγόμενο συγκοινωνιακό έργο και δείκτες έργου, κόστους και ποιότητας.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου σε κίνδυνο τιμών ξένου συναλλάγματος και σε πιστωτικό κίνδυνο.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας αυτή περιγράφεται στην σημείωση των οικονομικών καταστάσεων «5.2 χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι».

Περιβαλλοντικά θέματα

Έχουν ενταχθεί στο επιχειρησιακό σχέδιο του ΟΑΣΑ για το 2017-20 και στο σχέδιο αναδιάρθρωσης του ομίλου ΟΑΣΑ οι παρακάτω δράσεις:

1. Η προμήθεια σύγχρονων λεωφορείων τα οποία θα αντικαταστήσουν μέρος του υπάρχοντος στόλου, προσαρμοσμένων στην εξέλιξη της τεχνολογίας, στις απαιτήσεις της ζήτησης της επιβατικής κίνησης και της κείμενης ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τα οχήματα αστικών μετακινήσεων, αποτελεί κεντρικό άξονα των δράσεων του Ομίλου ΟΑΣΑ. Για το λόγο αυτό τα επόμενα έτη προγραμματίζεται ευρεία αντικατάσταση λεωφορείων παλαιότερης τεχνολογίας EURO I και EURO II με νέα οχήματα σύγχρονης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας. Άμεσα ο Όμιλος ΟΑΣΑ πρόκειται να προβεί σε ενέργειες για προμήθεια 92 λεωφορείων με την ακόλουθη σύνθεση:

12-μετρα Euro VII 20

18-μετρα Euro VII 60

Ηλεκτρικά (Euro VII) 12

Το έργο αυτό θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ», της Περιφέρειας Αττικής, στον άξονα Προτεραιότητας 07 που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και αφορά την «Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του στόλου λεωφορείων του ΟΑΣΑ και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών των δημόσιων συγκοινωνιών στην μητροπολιτική Αθήνα».

Η ενσωμάτωση στο μεταφορικό έργο του Ομίλου ΟΑΣΑ νέων σύγχρονων λεωφορείων μέσω στοχευμένης αντικατάστασης του στόλου των λεωφορείων τεχνολογίας EURO I και EURO II, με οχήματα νέα τεχνολογίας συμβάλλει –μεταξύ άλλων- στην ανακούφιση της βεβαρημένης με ατμοσφαιρικούς ρύπους ατμόσφαιρας του Λεκανοπεδίου, στην μείωση του κόστους λειτουργίας των οχημάτων και στην γενικότερη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στο επιβατικό κοινό.

2. Προώθηση δράσεων αστικής κινητικότητας όπως, πιλοτικό δίκτυο ποδηλατοστάσιων για συνδυασμό ποδηλάτου με μέσα μαζικής μεταφοράς. Τα ποδηλατοστάσια θα κατασκευαστούν σε κομβικά σημεία του δικτύου ΑΣ στα οποία θα είναι δυνατή η μετεπιβίβαση στα ΜΜΜ. Παράλληλα προβλέπεται να εκπονηθούν μελέτες για την πραγματοποίηση και άλλων δράσεων.

3. Εκπόνηση μελετών για τον προσδιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των οχημάτων ΟΑΣΑ και μέτρησης ρύπων, ώστε να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες διορθωτικές στοχευμένες παρεμβάσεις εάν απαιτηθεί.

4. Ενεργειακή αναβάθμιση υποδομών ΟΑΣΑ, κτιρίων, αμαξοστασίων, ώστε να υλοποιηθούν στη συνέχεια τα απαραίτητα μέτρα

με στόχο την βελτίωση της περιβαλλοντικής λειτουργίας τους.

Εργασιακά θέματα

Η εταιρεία στις 27/4/2017 συμφώνησε με τους εργαζόμενους σε επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας που λήγει 31/12/2018.

Εταιρικά Αποτελέσματα και Αποτελέσματα Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας διαμορφώθηκε στη χρήση 2016 στα 4.460.898 ευρώ, έναντι 5.005.812 ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2015, παρουσιάζοντας μείωση κατά 10,89%. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε 685.040 ευρώ έναντι ζημίας 31.169 ευρώ κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η καθαρή θέση της εταιρείας για το 2016 διαμορφώθηκε στα 1.008.349.546 ευρώ από 1.007.718.687 ευρώ κατά τη χρήση 2015.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου διαμορφώθηκε στη χρήση 2016 στα 182.451.632 ευρώ, έναντι 201.456.033 ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2015, παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,43%. Οι ζημίες προ φόρων ανήλθαν σε 84.887.742 ευρώ έναντι 105.724.282 ευρώ κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Τέλος η καθαρή θέση του ομίλου για το 2016 διαμορφώθηκε στα 1.051.252.996 ευρώ από 1.029.887.687 ευρώ κατά τη χρήση 2015.

Σχετικά με τις πληροφορίες που προβλέπονται από τα άρθρα 43^α παράγραφος 3 και 107 παράγραφος 3 και 16 παράγραφος 9 του ΚΝ 2190/1920 σημειώνονται τα εξής:

- ❖ Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν αποκτήσει δικές τους μετοχές.
- ❖ Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία παρατίθενται στη συνέχεια.

ΟΜΙΛΟΣ ΟΑΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

ΧΡΗΣΗ 2016

ΧΡΗΣΗ 2015

Α. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ

1	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	$\frac{141.926.498}{1.474.953.633}$	9,62%	$\frac{165.525.718}{1.554.128.382}$	10,65%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
2	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	$\frac{1.051.252.996}{423.700.637}$	248,11%	$\frac{1.029.887.687}{313.536.766}$	328,47%
	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
3	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	$\frac{1.051.252.996}{1.333.027.135}$	78,86%	$\frac{1.029.887.687}{1.388.602.664}$	74,17%
	ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
4	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	$\frac{141.926.498}{215.469.597}$	65,87%	$\frac{165.525.718}{210.703.929}$	78,56%
	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΕΩΣ	$\frac{-73.543.099}{141.926.498}$	-51,82%	$\frac{-45.178.211}{165.525.718}$	-27,29%
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				

Β. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

6	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	$\frac{-84.887.742}{1.051.252.996}$	-8,07%	$\frac{-105.724.282}{1.029.887.687}$	-10,27%
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
7	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	$\frac{-164.064.680}{182.451.632}$	-89,92%	$\frac{-172.425.249}{201.456.033}$	-85,59%
	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	$\frac{-164.064.680}{346.516.312}$	-47,35%	$\frac{-172.425.249}{373.881.281}$	-46,12%
9	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	$\frac{182.451.632}{1.051.252.996}$	17,36%	$\frac{201.456.033}{1.029.887.687}$	19,56%
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
10	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	$\frac{346.516.312}{62.469.284}$	554,70%	$\frac{373.881.281}{62.741.117}$	595,91%
	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ				

Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

11	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	$\frac{86.212.728}{345.980.061}$	X 360	89,71	ΗΜΕΡΕΣ	$\frac{91.064.644}{373.873.866}$	X 360	87,69	ΗΜΕΡΕΣ
	ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ								
12	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	$\frac{6.368.715}{182.451.632}$	X 360	12,57	ΗΜΕΡΕΣ	$\frac{7.280.732}{201.456.033}$	X 360	13,01	ΗΜΕΡΕΣ
	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ								

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΑΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

ΧΡΗΣΗ 2016

ΧΡΗΣΗ 2015

A. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ

1	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	=	60.469.411	=	5,76%	=	56.736.843	=	5,41%
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.050.492.748				1.049.075.679		
2	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	=	1.008.349.546	=	2392,67%	=	1.007.718.687	=	2436,63%
	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		42.143.202				41.356.992		
3	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	=	1.008.349.546	=	101,85%	=	1.007.718.687	=	101,55%
	ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		990.023.336				992.338.836		
4	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	=	60.469.411	=	298,23%	=	56.736.843	=	282,52%
	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		20.276.086				20.082.561		
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΕΩΣ	=	40.193.325	=	66,47%	=	36.654.282	=	64,60%
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		60.469.411				56.736.843		

B. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

6	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	=	685.040	=	0,07%	=	-31.169	=	0,00%
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		1.008.349.546				1.007.718.687		
7	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	=	-2.780.958	=	-62,34%	=	-2.112.320	=	-42,20%
			4.460.898				5.005.812		
8	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	=	-2.780.958	=	-38,40%	=	-2.112.320	=	-29,68%
			7.241.856				7.118.132		
9	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	=	4.460.898	=	0,44%	=	5.005.812	=	0,50%
	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		1.008.349.546				1.007.718.687		
10	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	=	7.241.856	=	*	=	7.118.132	=	*
			0				0		

Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

11	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	=	1.598.502	X	360	79,46	ΗΜΕΡΕΣ	=	341.980	X	360	17,30	ΗΜΕΡΕΣ
			7.241.856						7.118.132				

12	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	$= \frac{1.346.310}{4.460.898} \times 360$	108,65 ΗΜΕΡΕΣ	$\frac{451.547}{5.005.812} \times 360$	32,47 ΗΜΕΡΕΣ
----	---	--	------------------	--	-----------------

* Δεν έχει εφαρμογή ο αριθμοδείκτης στην εταιρεία.

- ❖ Ο Όμιλος και η εταιρεία δραστηριοποιούνται επί σειρά ετών στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης σχετικά με το συγκοινωνιακό έργο και θα συνεχίσουν την προσπάθεια αυτή και στα επόμενα έτη.
- ❖ Ο ΟΑΣΑ δεν διαθέτει υποκαταστήματα, ενώ για τα υποκαταστήματα των θυγατρικών του εταιρειών γίνεται σχετική αναφορά στις Εκθέσεις των Διοικητικών Συμβουλίων στις ιδιαίτερες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους.

Τέλος λεπτομερής αναφορά για σημαντικά γεγονότα από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημέρα υποβολής της έκθεσης, τον κίνδυνο μεταβολής τιμών, τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον κίνδυνο ταμειακών ροών γίνεται σε σχετικά κεφάλαια στις σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των ιδίων κεφαλαίων, και των αποτελεσμάτων για τη χρήση του 2016 και τη χρήση του 2015 όπως και των λογιστικών αρχών που εφαρμόζει ο όμιλος, γίνεται εκτενώς στις σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου.

Στόχοι – Προοπτικές

Οι στόχοι και οι προοπτικές του Ομίλου Ο.Α.Σ.Α. έως τη θέση σε εφαρμογή του Ν.3920/2011 καθορίζονταν από το Στρατηγικό Σχέδιο για την περίοδο 2008-2013 και βασιζόνταν στο όραμα για τη Δημιουργία Συστήματος πράσινων αστικών συγκοινωνιών στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας που θα παρέχει, χωρίς διακρίσεις σε όλους τους αποδέκτες των υπηρεσιών, ασφαλείς, υψηλής ποιότητας και χαμηλού κόστους υπηρεσίες δημόσιας επιβατικής μεταφοράς.

Ήδη, όπως και εισαγωγικά τονίστηκε, οι στόχοι του Νόμου 3920/2011 ήταν η εξυγίανση και αναδιοργάνωση των Εταιρειών Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π., Α.Μ.Ε.Λ., Η.Σ.Α.Π. και ΤΡΑΜ, η λειτουργία τους κάτω από το πλαίσιο δύο νέων Εταιρειών, των ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. (για Η.Σ.Α.Π., ΤΡΑΜ, Α.Μ.Ε.Λ.) και Ο.ΣΥ. Α.Ε. (για Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π.), η συγκεκριμενοποίηση των αρμοδιοτήτων του Ο.Α.Σ.Α. και ο προσδιορισμός των σχέσεων με τις παραπάνω Εταιρείες. Απώτερος στόχος του εν λόγω Νόμου είναι η βιώσιμη ανάπτυξη του Συστήματος Αστικών Συγκοινωνιών στην Αττική.

Τον Οκτώβριο του 2015 ψηφίστηκε ο Ν. 4337/17.10.2015 (τεύχος Α' – αριθμ. φύλλου 129) με τις διατάξεις του οποίου προβλέπεται η σύσταση Επιχειρησιακής Συντονιστικής Επιτροπής για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της αναδιοργάνωσης και της αναδιάρθρωσης των Αστικών Συγκοινωνιών (Όμιλος Ο.Α.Σ.Α) με βάση το σχέδιο αναδιάρθρωσης όπως αυτό περιγράφεται στο παράρτημα Ι του Νόμου.

Το Μάιο του 2016 ψηφίστηκε ο Ν.4389/27.5.2016 (τεύχος Α' - αρ. φύλλου 94) όπου με το άρθρο 197 συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών» (ΕΔΗΣ) της οποίας σκοπός είναι να κατέχει τις συμμετοχές του κράτους σε δημόσιες επιχειρήσεις. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ., οι μετοχές των δημοσίων επιχειρήσεων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ' του νόμου, μεταξύ άλλων : 1. ΟΑΣΑ, 2. ΟΣΥ ΑΕ, 3. ΣΤΑΣΥ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ. Το άρθρο 81 του Ν.4472/19.05.2017 (Τεύχος Α' αρ. φύλλου 74) τροποποίησε το άρθρο 197 του Ν. 4389/2016 αντικαθιστώντας το Παράρτημα Δ' ως εξής: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'(Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ): 1. ΟΑΣΑ Α.Ε. και οι θυγατρικές του (ΟΣΥ Α.Ε.- ΣΤΑΣΥ Α.Ε.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3920/2011 που αφορούν τις διεταιρικές σχέσεις των ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΣΥ Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε.»

Ο ΟΑΣΑ έθεσε ως όραμά του το 2016 τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών, την οικονομική βιωσιμότητα του Ομίλου καθώς και τη θετική συμβολή του στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της πρωτεύουσας. Κατά τη χρήση του 2016 ο ΟΑΣΑ συνέχισε να εστιάζει στην αναδιοργάνωση του δικτύου των επιφανειακών μέσων, στην αύξηση της διαλειτουργικότητας με τα μέσα της δημοτικής συγκοινωνίας και στην υλοποίηση δράσεων στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Ο ΟΑΣΑ συνέχισε να επενδύει στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το επιβατικό κοινό υλοποιώντας δύο μεγάλα έργα, αυτό της Τηλεματικής και του Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου. Το έργο της Τηλεματικής τέθηκε σε λειτουργία το Μάρτιο του 2016 ενώ το έργο του Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου υλοποιείται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή έως το τέλος του 2018.

Με τη θέση σε εφαρμογή της τηλεματικής για τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ, διασφαλίζεται η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση των επιβατών για την εκτέλεση των δρομολογίων, ενώ ταυτόχρονα παρέχονται νέες δυνατότητες για την καλύτερη διαχείριση και το συντονισμό του στόλου και την εποπτεία του συγκοινωνιακού έργου.

Με την εισαγωγή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου και των νέου τύπου καρτών στα πλαίσια του έργου του Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου, θα αναβαθμιστούν και θα εκσυγχρονιστούν οι παρεχόμενες προς το επιβατικό κοινό υπηρεσίες, ενώ θα ελεγχθεί το φαινόμενο της εισιτηριοδιαφυγής. Με την πλήρη εφαρμογή του συστήματος θα δοθεί η δυνατότητα στον ΟΑΣΑ να συγκεντρώσει ένα σημαντικό αριθμό δεδομένων για το συγκοινωνιακό έργο και να εφαρμόσει μια αναλογική τιμολογιακή πολιτική.

ΑΘΗΝΑ 7.8.2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΤΑΣΤΑΝΗΣ

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Βεβαιώνεται ότι η ανωτέρω έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας που αποτελείται από 7 σελίδες, είναι εκείνη που αναφέρεται στην Έκθεση Ελέγχου που χορήγησαμε με ημερομηνία 7.8.2017

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Κωνσταντίνος Π. Ευαγγελινός
Α.Μ ΣΟΕΛ 13151

Βασίλειος Α. Ρητάς
Α.Μ ΣΟΕΛ 14541

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγη 3, 11257 Αθήνα
Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΜΙΛΟΥ & ΟΑΣΑ ΧΡΗΣΗΣ 2016

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημείωση	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		1/1 - 31/12/2016	Αναμορφωμένα ποσά 1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία Ενεργητικού					
Ενσώματα Πάγια	4.1	1.293.879.481	1.347.314.527	1.578.448	4.054.244
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	4.2	19.246.861	21.576.506	15.994	44.859
Επενδύσεις σε θυγατρικές	4.3	0	0	986.157.034	986.157.034
Επενδύσεις σε ακίνητα	4.4	15.123.500	15.123.500	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	4.5	4.777.293	4.588.131	2.271.861	2.082.699
Σύνολο		1.333.027.135	1.388.602.664	990.023.336	992.338.836
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία Ενεργητικού					
Αποθέματα	4.6	62.201.158	62.737.409	0	0
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	4.7	6.368.715	7.280.732	1.346.310	451.547
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	4.8	0	0	24.187.169	28.834.157
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις	4.9	29.032.016	50.960.243	8.576.951	8.025.929
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	4.10	44.324.609	44.547.335	26.358.981	19.425.210
Σύνολο		141.926.498	165.525.718	60.469.411	56.736.843
Σύνολο Ενεργητικού		1.474.953.633	1.554.128.382	1.050.492.748	1.049.075.679
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετόχων της Εταιρείας:					
Μετοχικό κεφάλαιο	4.11	2.346.984.747	2.346.984.747	2.346.984.747	2.346.984.747
Αποθεματικά κεφάλαια	4.12	37.593.482	37.593.482	37.543.982	37.543.982
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου		0	0	0	0
Αποτελέσματα εις Νέο		-1.333.325.234	-1.354.690.542	-1.376.179.184	-1.376.810.042
Ίδια Κεφάλαια		1.051.252.996	1.029.887.687	1.008.349.546	1.007.718.687
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	4.13	40.637.648	38.336.121	555.695	564.083
Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων	4.14	99.840.711	105.645.647	0	0
Λοιπές προβλέψεις	4.15	65.837.128	58.093.432	21.311.420	20.710.348
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.16	1.915.552	3.537.976	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	4.17	0	107.923.590	0	0
Σύνολο		208.231.040	313.536.766	21.867.116	21.274.431
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	4.18	86.212.728	91.064.644	1.598.502	341.980
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	4.19	7.105.502	7.105.502	7.105.502	7.105.502
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.20	122.151.367	112.533.783	1.585.774	1.609.061
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	4.21	0	0	9.986.309	11.026.018
Σύνολο		215.469.597	210.703.929	20.276.086	20.082.561
Σύνολο υποχρεώσεων		423.700.637	524.240.694	42.143.202	41.356.992
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		1.474.953.633	1.554.128.382	1.050.492.748	1.049.075.679

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημει- ωση	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		1/1 - 31/12/2016	Αναμορφωμένα ποσά 1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Κύκλος εργασιών	4.22	182.451.632	201.456.033	4.460.898	5.005.812
Κόστος πωλήσεων	4.23	-346.516.312	-373.881.281	-7.241.856	-7.118.132
Μικτό Αποτέλεσμα		-164.064.680	-172.425.249	-2.780.958	-2.112.320
Έσοδα επιχορηγήσεων		119.365.000	108.030.388	5.685.000	2.190.388
Μικτό Αποτέλεσμα		-44.699.680	-64.394.861	2.904.042	78.068
Έξοδα διοίκησης	4.23	-34.122.756	-35.508.996	-693.969	-395.285
Έξοδα διάθεσης	4.23	-11.982.756	-11.909.956	-693.969	-395.285
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	4.23	-553.373	-315.268	-555.174	-316.228
Λοιπά Έξοδα	4.24	-19.322.553	-18.302.611	-712.316	-516.302
Λοιπά Έσοδα	4.25	27.948.513	25.973.216	35.032	1.060.621
<i>Αποτέλεσμα Προ Φόρων, Χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων</i>		-82.732.605	-104.458.475	283.646	-484.409
Χρηματοοικονομικά έξοδα	4.26	-2.736.103	-2.048.243	-5.593	-2.859
Χρηματοοικονομικά έσοδα	4.27	580.966	782.435	406.987	456.099
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα		0	0	0	0
<i>Αποτέλεσμα Προ Φόρων</i>		-84.887.742	-105.724.282	685.040	-31.169
(-/+) Δαπάνη / Έσοδο Φόρου Εισοδήματος	4.28	107.383.529	-15.537.845	-53.315	-1.204.059
Αποτελέσματα Μετά Από Φόρους (Α)		22.495.787	-121.262.127	631.725	-1.235.228
Λοιπά Συνολικά Έσοδα (Β)					
Αναλογιστικά κέρδη (ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		-896.431	-244.148	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος		0	4.322	0	0
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου		-867	0	-867	0
Προσαρμογή αποτίμησης θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ		0	0	0	-36.422.058
Προσαρμογή αποτίμησης θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑΣΥ		0	0	0	-78.225.244
Σύνολο Λοιπών Συνολικών Εσόδων (Β)		-897.298	-239.826	-867	-114.647.302
Συγκεντρωτικά Συνολικά έσοδα (Α+Β)		21.598.489	-121.501.953	630.858	-115.882.530
<u>Κατανέμονται σε:</u>					
Μετόχους Εταιρείας		22.495.787	-121.262.127	631.725	-1.235.228
Δικαιώματα μειοψηφίας		0	0	0	0
<i>Μέσος Σταθμισμένος Αριθμός Κοινών Μετοχών Περιόδου</i>		<i>782.328.249</i>	<i>782.328.249</i>	<i>782.328.249</i>	<i>782.328.249</i>
Βασικό Κέρδος/Ζημία Μετά από Φόρους Ανά Μετοχή σε €		0,02875	-0,15500	0,00081	-0,00158

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέον	Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 31.12.2014	2.346.984.747	37.593.482	-1.260.977.012	0	1.123.601.218	0	1.123.601.218
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1-31/12/2015							0
Λοιπές Προσαρμογές Καθαρής Θέσης βάσει ΔΛΠ 8 θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ Α.Ε.	0	0	27.788.423	0	27.788.423		27.788.423
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης 1/1 - 31/12/2015	0	0	-121.501.953	0	-121.501.953		-121.501.953
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	0	0	-93.713.530	0	-93.713.530	0	-93.713.530
Υπόλοιπο την 31/12/2015	2.346.984.747	37.593.482	-1.354.690.542	0	1.029.887.687	0	1.029.887.687
Υπόλοιπο την 01/01/2016	2.346.984.747	37.593.482	-1.354.690.542	0	1.029.887.687	0	1.029.887.687
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1-31/12/2016							
Λοιπές Προσαρμογές Καθαρής Θέσης Εκτός Αποτελεσμάτων Περιόδου θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ Α.Ε.	0	0	-233.181	0	-233.181		-233.181
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης 1/1 - 31/12/2016	0	0	21.598.489	0	21.598.489		21.598.489
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	0	0	21.365.308	0	21.365.308	0	21.365.308
Υπόλοιπο την 31/12/2016	2.346.984.747	37.593.482,44	-1.333.325.234	0	1.051.252.996	0	1.051.252.996

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέον	Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2015	2.346.984.747	37.543.982	-1.260.927.512	0	1.123.601.218
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1-31/12/2015					
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	0	0	0	0
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα βάσει εφαρμογής Ν.3920/2011 και 4199/2013	0	0	-114.647.302	0	-114.647.302
Καθαρό αποτέλεσμα χρήσης 1/1 - 31/12/2015	0	0	-1.235.228	0	-1.235.228
Αποθεματικά από διαγραφή χρεών βάσει Ν. 3920/2011	0	0	0	0	0
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	0	0	-115.882.530	0	-115.882.530
Υπόλοιπο την 31/12/2015	2.346.984.747	37.543.982	-1.376.810.042	0	1.007.718.687
Υπόλοιπο την 01/01/2016	2.346.984.747	37.543.982	-1.376.810.042	0	1.007.718.687
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1-31/12/2016					
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	0	0	0	0
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	0	0	-867	0	-867
Καθαρό αποτέλεσμα χρήσης 1/1 - 31/12/2016	0	0	631.725	0	631.725
Αποθεματικά από διαγραφή χρεών βάσει Ν. 3920/2011	0	0	0	0	0
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	0	0	630.858	0	630.858
Υπόλοιπο την 31/12/2016	2.346.984.747	37.543.982	-1.376.179.184	0	1.008.349.546

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	<u>ΟΜΙΛΟΣ</u>		<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Αποτέλεσμα Προ Φόρων (Κέρδος / Ζημία)	-84.887.742	-105.724.282	685.040	-31.169
<i>Πλέον / Μείον Προσαρμογές για:</i>				
Αποσβέσεις	52.005.938	61.854.119	2.537.064	4.806.615
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	0	0	0	0
Προβλέψεις	8.889.066	14.783.082	403.123	426.195
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	0	0	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.733.370	2.048.243	5.593	2.859
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	-297.123	-566.817	-123.144	-240.481
Λοιπές προσαρμογές	-226.406	0	0	0
<i>Πλέον / Μείον Προσαρμογές για μεταβολές Λογ/μίων Κεφαλαίου Κίνησης:</i>				
Μείωση / (Αύξηση) αποθεμάτων	536.250	7.416	0	0
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	2.454.189	567.326	3.201.602	-11.625.391
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	22.842.536	36.261.693	139.343	8.811.844
Μείον :				
<i>Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα</i>	-2.516.968	-2.048.243	-5.593	-2.859
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες (α)	1.533.110	7.182.537	6.843.028	2.147.614
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών , συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων συν τα ταμειακά τους διαθέσιμα	0	0	0	0
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	-2.153.437	-4.983.251	-32.741	-19.279
Εισπράξεις από πωλήσεις και επιχορηγήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	46.560	8.865	339	983
Τόκοι εισπραχθέντες και Εισπράξεις από Λήξεις Ομολόγων	297.123	566.817	123.144	240.481
Σύνολο εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες (β)	-1.809.754	-4.407.569	90.743	222.185
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από Αύξηση Αποθεματικών	0	0	0	0
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	53.918	218.200	0	0
Εξοφλήσεις Δανείων	0	0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	53.918	218.200	0	0
ΚΑΘΑΡΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΡΗΤΩΝ & ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ (Α+Β+Γ)	-222.726	2.993.167	6.933.771	2.369.799
ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ & ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	44.547.335	41.554.167	19.425.210	17.055.411
ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ & ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΛΗΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	44.324.609	44.547.335	26.358.981	19.425.210

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.**1 Πληροφορίες για την εταιρεία****1.1 Γενικές πληροφορίες**

Η "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ – Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε." (νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου) ιδρύθηκε την 22α Δεκεμβρίου του 1993 (με το Ν 2175/1993) ως διάδοχος της "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ" - Ο.Α.Σ. η οποία με τη σειρά της ιδρύθηκε την 1η Ιουνίου του 1977 (με το Ν.588/77) κληρονομώντας τα περιουσιακά στοιχεία του ΝΠΔΔ Ο.Ε.Α.Σ. του οποίου το έργο ανέλαβε σε μεγάλο βαθμό να συνεχίσει.

Βασικός σκοπός της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. είναι ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η οργάνωση, ο συντονισμός, ο έλεγχος και η παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των μέσων (επίγειων και υπόγειων) μαζικής μεταφοράς που εκτελείται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής. Μέχρι και σήμερα είναι η μόνη εταιρεία στην παραπάνω περιοχή με το συγκεκριμένο αντικείμενο. Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα (Μετσόβου 15 – Τ.Κ. 106 82).

Η Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. ανέλαβε και σε μεγάλο ποσοστό κατάφερε να εκσυγχρονίσει το δίκτυο των αστικών συγκοινωνιών της Πρωτεύουσας, τις χρησιμοποιούμενες εγκαταστάσεις, τον απαιτούμενο εξοπλισμό λειτουργίας και υποστήριξης του συγκοινωνιακού έργου και εξυπηρέτησης των επιβατών καθώς και το τροχαίο υλικό.

Την 3.3.2011 δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ (τεύχος Α΄- αριθμ.φύλλου 33) και τέθηκε σε ισχύ ο Ν.3920/2011 ο οποίος νόμος προέβλεπε την αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π. και ΗΣΑΠ καθώς και των εταιριών, «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε. (Α.Μ.Ε.Λ)» και «ΤΡΑΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΤΡΑΜ)», τη λειτουργία τους κάτω από το πλαίσιο δύο νέων Εταιριών, των ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. (για Η.Σ.Α.Π., ΤΡΑΜ, Α.Μ.Ε.Λ.) και Ο.ΣΥ. Α.Ε. (για Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π.), τον επανακαθορισμό των αρμοδιοτήτων του Ο.Α.Σ.Α. και των σχέσεων με τις παραπάνω Εταιρείες και τέλος την ρύθμιση των θεμάτων προσωπικού. Απώτερος στόχος του εν λόγω Νόμου ήταν η βιωσιμότητα των παραπάνω φορέων.

Σε εφαρμογή του παραπάνω νόμου την 4/3/2011 συντελέσθηκε η διαδικασία μετασχηματισμού των συγκοινωνιακών φορέων. Οι αρμοδιότητες εκτέλεσης του συγκοινωνιακού έργου ασκούνται πλέον ως εξής:

- Α) από την Ο.ΣΥ. Α.Ε. με τα μέσα οδικής μεταφοράς (θερμικά λεωφορεία, ηλεκτροκίνητα λεωφορεία – τρόλλεϋ και λοιπά μέσα οδικής μεταφοράς)
- Β) από τη ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. με τα (επίγεια και υπόγεια) μέσα σταθερής τροχιάς (αστικοί σιδηρόδρομοι, τροχιόδρομοι και λοιπά μέσα σταθερής τροχιάς).

Επίσης, ο νόμος προέβλεπε τη διαγραφή των χρεών των εταιριών που συγχωνεύονται, έναντι του Δημοσίου, του ΟΑΣΑ και του ΙΚΑ ή άλλων ασφαλιστικών ταμείων καθώς και των χρεών του ΟΑΣΑ έναντι του Δημοσίου και του ΙΚΑ ή άλλων ασφαλιστικών ταμείων. Τα χρέη διεγράφησαν από τις οικονομικές καταστάσεις και μεταφέρθηκαν ως έχουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Επίσης ο νόμος προέβλεπε ότι το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, αναλαμβάνει τον υφιστάμενο οφειλόμενο τραπεζικό δανεισμό (κεφάλαιο και τοκοχρεολύσια) των εταιριών που συγχωνεύονται και του ΟΑΣΑ.

Αναλυτικά η δομή του Ομίλου καθώς και η μέθοδος ενοποίησης των εταιριών έχουν ως εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Κύρια δραστηριότητα	Ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση συμμετοχής
Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.	Ελλάδα	Σχεδιασμός, προγραμματισμός, οργάνωση, συντονισμός, έλεγχος και παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των μέσων (επίγειων και υπόγειων) μαζικής μεταφοράς	Μητρική	-	-
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή συγκοινωνιακού έργου με μέσα οδικής μεταφοράς	100,0%	Ολική	Άμεση
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή συγκοινωνιακού έργου με (επίγεια και υπόγεια) μέσα σταθερής τροχιάς	100,0%	Ολική	Άμεση

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου την 31/12/2016

Πρόεδρος Δ.Σ.	Τασάνης Αναστάσιος
Διευθύνων Σύμβουλος	Σκουμπούρης Ιωάννης
Μέλος	Αναγνωστόπουλος Γεώργιος
Μέλος	Θωμόπουλος Γεώργιος
Μέλος	Ζαχαριάς Ιωάννης
Μέλος	Κακλαμάνος Μιχαήλ
Μέλος	Παπαδόπουλος Πάυλος

Νομικοί Σύμβουλοι

Κωνσταντίνος Σακελλαριάδης
Αθανάσιος Μητρούσης

Αριθμός φορολογικού μητρώου

094419265

Αριθμός Μητρώου Γ.Ε.ΜΗ.

001726301000

Νόμιμοι Ελεγκτές

Κωνσταντίνος Ευαγγελινός
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 13151
Βασίλειος Ρητάς
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 14541

Ελεγκτική Εταιρεία

ΣΟΛ Α.Ε.

2 Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

2.1 Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων

Οι ατομικές και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΟΑΣΑ Α.Ε. (εφεξής οι «οικονομικές καταστάσεις») για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 παρουσιάζονται σε ευρώ, δηλαδή το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η εταιρεία.

Όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε ευρώ εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, γίνεται αξιολόγηση της οντότητας για την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Αυτή η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τους υπεύθυνους για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων. Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας, εφόσον δεν υπάρχει πρόθεση εκκαθάρισης της οντότητας ή της παύσης της λειτουργίας της.

Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες οι συνήθεις έλεγχοι ρευστότητας και φερεγγυότητας να φαίνονται δυσμενείς, αλλά λόγω του ότι η εταιρεία είναι και Φορέας Γενικής Κυβέρνησης (υποτομέας Κεντρικής Κυβέρνησης § S.1311), υπάρχουν άλλοι παράγοντες που υποδηλώνουν ότι η οντότητα προσδιορίζεται ως μια συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Οι παράγοντες που συνεκτιμήθηκαν είναι η ύπαρξη σχεδίου αναδιάρθρωσης, η συνέχιση μακροχρόνια της κρατικής χρηματοδότησης, η εφαρμογή του ηλεκτρονικού κόμιστρου που θα αυξήσει τα έσοδα, το κοινωνικό έργο το οποίο επιτελεί και η διαφανόμενη, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, πρόσθετης χρηματοδότησης για εξόφληση υποχρεώσεων προς ιδιώτες.

2.2 Συμμόρφωση με τα Δ.Π.Χ.Α.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που καλύπτουν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016 (χρήση 2016), είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις ερμηνείες τους και τα οποία έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές αρχές, περίληψη των οποίων

παρουσιάζεται παρακάτω στις σημειώσεις του κεφαλαίου 3, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι συνημμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης των συγκριτικών οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες.

Οι περιοχές που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στην παράγραφο 2.5 κατωτέρω.

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2016 που καλύπτουν περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση:

- Την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού (γηπέδων οικοπέδων) σε εύλογες αξίες
- Την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
- Την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

2.3 Έγκριση οικονομικών καταστάσεων

Οι ατομικές και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. (εφεξής οι «οικονομικές καταστάσεις») για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 07 Αυγούστου 2017 και τελούν υπό την οριστική έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

2.4 Νέα πρότυπα και διερμηνείες

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1 Ιανουαρίου 2016. Στην παράγραφο 2.4.1. παρουσιάζονται τα πρότυπα και οι Διερμηνείες τα οποία έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2016 καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2016, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες του Ομίλου. Στην παράγραφο 2.4.2 παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

2.4.1. Νέα, αναθεωρημένα ή τροποποιημένα πρότυπα ή διερμηνείες που εφαρμόστηκαν υποχρεωτικά για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση

2.4.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2015 με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. **2343/2015**. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις που αφορούν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 5 και 7 και το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή του Ομίλου. Οι τροποποιήσεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19 έχουν εφαρμοστεί από τη χρήση 2015, όπως ορίζεται.

- ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»
Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (πχ πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησης.

- ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»
Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση παρέχει το δικαίωμα (Άλλα όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.
- Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση - Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται συγκεκριμένα για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.
- ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»
Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργού αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση και όχι με βάση τη χώρα που υπάρχει η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων σε αυτό το νόμισμα, χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.
- ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά»
Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, πρέπει να βρίσκονται είτε στις οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στη ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στη έκθεση Διαχείρισης). Διευκρινίζεται επίσης ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρείες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» -Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, αποσαφηνίζουν ότι η σημαντικότητα εφαρμόζεται για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων και ότι η συμπερίληψη σε αυτές ασήμαντων πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την χρησιμότητα των γνωστοποιήσεων. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση, καθορίζοντας το που και με ποια σειρά παρουσιάζονται οι πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης διευκρινίζονται θέματα σχετικά με τα υποσύνολα και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις)- Διευκρινίσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων απόσβεσης βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου καθώς τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η ανωτέρω θέση δεν ισχύει όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις)- Γεωργία: Καρποφόρα Φυτά

Οι τροποποιήσεις φέρνουν τα καρποφόρα φυτά (bearerplants), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για να αυξηθεί παραγωγή, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο όπως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»-Μέθοδος της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 27 την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο στις 12 Αυγούστου 2014, επιτρέπει σε μία οντότητα να χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση των επενδύσεων της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις. Αυτό συνιστά επιλογή λογιστικής πολιτικής για κάθε κατηγορία επενδύσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015 .

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» -Λογιστικός χειρισμός της απόκτησης μεριδίου σε μια από κοινού δραστηριότητα

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι ένας επενδυτής εφαρμόζει την μέθοδο της «απόκτησης» όταν αποκτά συμμετοχή σε μία κοινή επιχείρηση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 24 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος της τροποποίησης είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού.

2.4.1.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη

χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) “Γνωστοποιήσεις”

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που

προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ’ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την ασάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.
- παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB πρόβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η εταιρεία (Ο Όμιλος) θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της (του) Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι **κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.**

- Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς
Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.
ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»
Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

- ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα » Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων
Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»
Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.
Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.5 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς.

Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

2.5.1 Κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να εκτιμώνται, απαιτώντας το σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες που δεν είναι δυνατό να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ως σημαντική λογιστική εκτίμηση, θεωρείται μία η οποία είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ομίλου ή της Εταιρείας και τα αποτελέσματα και η οποία απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων, οι οποίες είναι αβέβαιες. Οι Διοικήσεις των Εταιρειών του Ομίλου αξιολογούν τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενες στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, τάσεις και άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

➤ Έλεγχος απομείωσης συμμετοχών

Οι συμμετοχές της Εταιρείας στις δύο θυγατρικές της (ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. και Ο.ΣΥ. Α.Ε.) υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως, διότι τα ζημιογόνα αποτελέσματα των θυγατρικών καταδεικνύουν ότι η εκάστοτε λογιστική αξία δεν είναι ανακτήσιμη. Ως ανακτήσιμη αξία υπολογίζεται η μεγαλύτερη μεταξύ της εκτιμώμενης ρευστοποιήσιμης αξίας και της

αξίας λόγω χρήσης. Η διαφορά της ανακτησίμης αξίας και της εκάστοτε λογιστικής συνιστά ζημιά απομείωσης η οποία επιβαρύνει τα Λοιπά Συνολικά Έσοδα της Εταιρείας.

Η Γενική Συνέλευση της ΟΣΥ θα πρέπει να εξετάσει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 47 του Ν. 2190/1920.

➤ **Φόροι εισοδήματος**

Οι εταιρείες του Ομίλου ανήκουν στο σύνολό τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και βάσει του Ν4172/2013 άρθρο 46 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος μόνο για το εισόδημα από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

➤ **Ενδεχόμενα γεγονότα**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η διοίκηση αξιολογεί τις σχετικές υποθέσεις και για διακανονισμούς που αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική θέση της εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2016, έχει σχηματίσει πρόβλεψη για την ενδεχόμενη ζημιά. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις, είναι μία πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς και η έκβαση αυτών των υποθέσεων μπορεί να διαφέρει από τις αρχικές εκτιμήσεις.

Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μία μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου ή της Εταιρείας στο μέλλον.

➤ **Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων**

Ο Όμιλος εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε κάθε περίοδο αναφοράς. Κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των εν λόγω στοιχείων.

➤ **Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων**

Οι επισφαλείς λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ανακτήσιμα ποσά των απαιτήσεων βασίζονται σε αντικειμενικές ενδείξεις, οικονομική κατάσταση αντισυμβαλλόμενου καθώς και προηγούμενη εμπειρία.

3. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι οι ακόλουθες :

3.1 Ενοποίηση

Η δομή του Ομίλου στις 31/12/2016 και μέχρι σήμερα έχει ως εξής:

Μέθοδος πλήρους ενοποίησης	Χώρα εγκατάστασης	Ισοδύναμο % Συμμετοχής
Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	ΜΗΤΡΙΚΗ
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100 %
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100 %

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας (ΟΑΣΑ Α.Ε.) καθώς και όλων των θυγατρικών εταιρειών.

Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις οι επενδύσεις σε θυγατρικές αποτιμήθηκαν στο κόστος κτήσης με έλεγχο απομείωσης, με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές οικονομικές καταστάσεις» και 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων».

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρεία, είτε μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των μετοχών της Εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε μέσω της εξάρτησής της από την τεχνογνωσία που της παρέχει ο Όμιλος. Δηλαδή, θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από τη μητρική.

Η ΟΑΣΑ Α.Ε. αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω των δικαιωμάτων ψήφου. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τη μητρική Εταιρεία.

3.2 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα οικοπέδα, τα κτίρια και τα τεχνικά έργα του Ομίλου απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους όπως αυτό προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και πιθανές απαξιώσεις της αξίας των παγίων.

Τα υπόλοιπα πάγια απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσης τους.

Το κόστος κτήσης των ενσώματων παγίων περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Όλες οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα των χρήσεων που πραγματοποιούνται.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού που συμμετέχει στην κατασκευή, το κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	από 20 έως 50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	από 5 έως 20 έτη
Τροχαίο υλικό & άλλα μέσα μεταφοράς	από 10 έως 25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	από 4 έως 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ετήσιο ισολογισμό.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης.

3.3 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα κατέχονται για αποκόμιση ενοικίων, για κεφαλαιακή ενίσχυση ή και για τα δύο. Επενδύσεις σε ακίνητα

είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων ή και τα δύο) τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίσει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου) ή και για τα δύο.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους (π.χ. συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, φόροι μεταβίβασης).

Ο Όμιλος επέλεξε να αποτιμά τις επενδύσεις σε ακίνητα με βάση την εύλογη αξία. Σύμφωνα με την πολιτική αυτή η εύλογη αξία μιας επένδυσης σε ακίνητα είναι η τιμή στην οποία το ακίνητο μπορεί να ανταλλαχθεί μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών σε μια συνήθη εμπορική συναλλαγή. Η εύλογη αξία εξαιρεί μια εκτιμημένη τιμή προσαυξημένη ή μειωμένη εξαιτίας ειδικών όρων ή περιστάσεων, όπως ασυνήθιστη χρηματοδότηση, πώληση με συμφωνία επαναμίσθωσης, ειδικές αντιπροσχές ή παραχωρήσεις που γίνονται από οποιονδήποτε σχετίζεται με την πώληση. Κάθε κέρδος (ή ζημιά) που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτει.

Προσδιοριστικός παράγοντας της εύλογης αξίας είναι η τρέχουσα τιμή σε μια ενεργό αγορά για όμοια ακίνητα, στην ίδια τοποθεσία και στην ίδια κατάσταση.

3.4 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού και το δικαίωμα χρήσης παγίων στοιχείων (σήραγγες, οικόπεδα κλπ), τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται για τις άδειες λογισμικού στα 4 χρόνια και για τα δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων ανάλογα με τη διάρκειά τους. Οι αποσβέσεις του λογισμικού και των δικαιωμάτων χρήσης ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Κόστος Πωληθέντων», «Έξοδα Διοίκησης», «Έξοδα Διάθεσης» και «Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης» της κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

3.5 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις και άλλα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού (συμπεριλαμβανομένων των ασώματων ακινητοποιήσεων) εξετάζονται για πιθανή ζημία απομείωσης, όποτε γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσής του, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως (value in use). Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται η εφικτή πρόσδοδος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μίας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία εν χρήσει είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Αν μια επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμειακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

Αντιλογισμός/αναστροφή ζημιάς απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί.

3.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

3.6.1 Αρχική Αναγνώριση

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία κατά την οποία οι Εταιρείες του Ομίλου

γίνονται συμβατικά μέρη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτόμενων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε χρηματοοικονομικό στοιχείο του οποίου η εύλογη αξία δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα.

3.6.2 Ταξινόμηση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου περιλαμβάνουν:

3.6.2.1 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις». Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι οι εταιρείες του Ομίλου δεν είναι σε θέση να εισπράξουν όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνεται οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις» περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνες με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

3.6.2.2 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθέσιμων περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και τραπεζικές καταθέσεις και υπόκεινται σε ελάχιστο κίνδυνο εύλογης αξίας.

3.6.3 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

3.6.3.1 Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης. Το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των € 2.346.984.747 και διαιρείται σε 782.328.249 κοινές ονομαστικές μετοχές των € 3,00 εκάστη. Κάτοχος του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

3.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα κόστη σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία του γενικού κοινού κόστους παραγωγής. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

Σχηματίζονται επαρκείς προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

3.8 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια:

- υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και
- πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί.

Οι επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι επιχορηγήσεις που αποζημιώνουν την Εταιρεία για πραγματοποιηθείσες δαπάνες καταχωρούνται, ως έσοδο, με συστηματική βάση στην ίδια περίοδο που πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες επιχορήγησης.

3.9 Παροχές σε εργαζομένους

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2112/1920 ο Όμιλος καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, με ανώτερο ποσό σχηματισμού πρόβλεψης ανά υπάλληλο τις € 15.000, βάσει των διατάξεων της παρ. 13 του άρθρου 21 του Ν.3144/2003. Στην περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης το ύψος της αποζημίωσης που θα πρέπει να καταβληθεί είναι ίσο με το 40% του σχετικού ποσού που θα καταβάλλονταν σε περίπτωση απόλυσης, χωρίς να προσμετράται η υπηρεσία μετά την 12-11-2012 (Ν.4093/2012), λαμβανομένου πάντα υπόψη του προαναφερόμενου ανώτατου ποσού των € 15.000.

Τα προγράμματα για παροχές στους εργαζομένους όσον αφορά την αποζημίωση κατά την έξοδο από την υπηρεσία εμπίπτουν στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 – «Παροχές Εργαζομένων» όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί. Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, τις μεταβολές που προκύπτουν από τα ακαταχώρητα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστούμενης μονάδος (projected unit credit method). Σύμφωνα με τα ΔΛΠ 19, το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των παρουσών αξιών των συνταξιοδοτικών και εφάπαξ παροχών (δηλ. το Προεξοφλητικό Επιτόκιο) θα πρέπει να προσδιορίζεται με σημείο αναφοράς τις τρέχουσες αποδόσεις σε υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια αγορά ή έχει μικρό βάθος, τότε το προεξοφλητικό επιτόκιο θα πρέπει να προσδιορίζεται με σημείο αναφοράς τις τρέχουσες αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Επιπλέον, το προεξοφλητικό επιτόκιο πρέπει να αντανakλά το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα καταβολής των παροχών.

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

3.10 Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν οι εταιρείες του Ομίλου έχουν παρούσα, νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων ώστε να τακτοποιηθεί η υποχρέωση, και μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις ρήτρες λήξης μισθώσεων και τις παροχές εξόδων υπαλλήλων, και αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία οι εταιρείες του Ομίλου δεσμεύονται νόμιμα ή τεκμαιρόμενα στην υλοποίηση του σχετικού προγράμματος αναδιάρθρωσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

3.11 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα.

Η αναγνώριση εσόδων γίνεται ως εξής:

3.11.1 Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα του ΟΑΣΑ Α.Ε. προέρχονται κυρίως: Α) από το δικαίωμα 2% επί του συνόλου των εσόδων από κόμιστρα των εταιρειών παροχής συγκοινωνιακού έργου Ο.ΣΥ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. και ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. Β) από τη διαφορά κόστους διακίνησης εισιτηρίων Ο.ΣΥ. Α.Ε. και Γ) από το δικαίωμα 2% επί της επιδότησης από τον Κρατικό προϋπολογισμό προς τους φορείς Ο.ΣΥ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. για την κάλυψη των λειτουργικών τους ελλειμμάτων βάσει του αρ.6 ν.3920/2011.

Για τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου τα έσοδά τους προέρχονται κυρίως από συγκοινωνιακές υπηρεσίες (κόμιστρα). Τα ανωτέρω έσοδα κατά πάγια τακτική λογίζονται με την πώληση των εισιτηρίων και όχι με την ακύρωσή τους από τον πελάτη.

3.11.2 Πωλήσεις αγαθών

Τα έσοδα καταχωρούνται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή.

3.11.3 Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει της χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

3.11.4 Έσοδα επιδότησης λειτουργικού ελλείμματος

Για τη χρήση του έτους 2016 όπως και την προηγούμενου έτους 2015 ο Όμιλος Ο.Α.Σ.Α. κάλυψε τις λειτουργικές του ανάγκες αποκλειστικά με την επιδότηση του Κρατικού Προϋπολογισμού χωρίς να προσφύγει σε Δανεισμό.

Από 4.3.2011 συντελέστηκε η διαδικασία μετασχηματισμού των συγκοινωνιακών φορέων, σύμφωνα με το Ν.3920/2011 και η επιχορήγηση του λειτουργικού κόστους του Ομίλου Ο.Α.Σ.Α. διενεργείται εφεξής σύμφωνα με τα κατωτέρω.

Στο άρθρο 6 παράγραφο 6 εδάφιο δ του Ν. 3920/2011 ορίζεται:

«Ο ΟΑΣΑ λαμβάνει επιδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη του συνολικού ετήσιου λειτουργικού ελλείμματος των εταιρειών του Ομίλου ΟΑΣΑ με βάση το παραγόμενο συγκοινωνιακό έργο και δείκτες έργου, κόστους και ποιότητας, στους οποίους περιλαμβάνονται υποχρεωτικώς τα ελάχιστα προσφερθέντα οχηματοχιλιόμετρα, το ανώτατο επιτρεπτό λειτουργικό κόστος ανά οχηματοχιλιόμετρο και ο κατώτερος επιτρεπτός βαθμός ικανοποίησης πελατείας, καθώς και οποιοδήποτε άλλοι δείκτες εφαρμόζονται διεθνώς στα συγκοινωνιακά δεδομένα. Τα κριτήρια αυτά εξειδικεύονται περαιτέρω και ποσοτικοποιούνται στις συμβάσεις παροχής συγκοινωνιακού έργου. Ο ΟΑΣΑ κατανέμει με βάση τις εν λόγω συμβάσεις την επιδότηση στις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ ανάλογα με τις ανάγκες τους και τα λειτουργικά ελλείμματά τους. Η επιδότηση λαμβάνεται για όσο διάστημα ο Όμιλος ΟΑΣΑ παραμένει συνολικά ελλειμματικός, ανέρχεται στο ποσό που προβλέπεται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο και δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 40% του ετήσιου λειτουργικού κόστους (προ αποσβέσεων)».

Στο άρθρο 6 παράγραφο 7 του Ν. 3920/2011 ορίζεται:

«Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) εκ του συνόλου των εσόδων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο από την παροχή συγκοινωνιακών υπηρεσιών (κόμιστρα, αντισταθμιστική καταβολή, κρατικές επιδοτήσεις) αποδίδεται στον ΟΑΣΑ για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται μετά από κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

3.12 Φορολογία εισοδήματος

Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν ενταχθεί στο σύνολό τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και βάσει του Ν4172/2013 άρθρο 46 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος μόνο για το εισόδημα από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

3.13 Μετατροπή ξένων νομισμάτων**3.13.1 Νόμισμα μέτρησης και αναφοράς**

Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του Ομίλου από την 1^η Ιανουαρίου 2002 είναι το Ευρώ, κατά συνέπεια οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€).

3.13.2 Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανakλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές (και από τη μετατροπή στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα) αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός των περιπτώσεων που καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως αναγνωρισμένες αντισταθμίσεις ταμειακών ροών.

3.14 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις διαφορετικές από αυτές άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας ορίζεται μια γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις διαφορετικές από αυτές άλλων τομέων που λειτουργούν σε διαφορετικό οικονομικό περιβάλλον.

Οι δραστηριότητες των Εταιρειών του Ομίλου δεν υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους ή αποδόσεις μεταξύ τους και το σύνολο των πωλήσεων των διενεργείται εντός της Ελλάδας.

3.15 Μισθώσεις

Περιπτώσεις στις οποίες οι Εταιρείες του Ομίλου είναι μισθώτριες.

3.15.1 Λειτουργική μίσθωση

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών, (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

3.15.2 Χρηματοδοτική μίσθωση

Οι μισθώσεις παγίων όπου οι Εταιρείες του Ομίλου αναλαμβάνουν ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς το μισθωτή, καθαρή από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζεται στον ισολογισμό ως υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Τα αντίστοιχα χρηματοοικονομικά έξοδα καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρούνται με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

3.17 Αναγνώριση εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές

ΟΑΣΑ ΑΕ

Ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις 1/1-31/12/2016

μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

3.18 Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές – Διορθώσεις Λογιστικών Λαθών

Οι εταιρείες του Ομίλου, λόγω ένταξής τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης φορολογούνται πλέον με βάση το άρθρο 46 του Ν.4172/13, δηλαδή μόνο για τα εισοδήματα από κεφάλαιο (άρθρα 35 έως 40 του Ν.4172/13) και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου (άρθρα 41 έως 43 του Ν.4172/13). Κατά συνέπεια ο αναβαλλόμενος φόρος που είχε προκύψει μέχρι και την χρήση 2015 για τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ ΑΕ ΟΣΥ ΑΕ διαγράφεται από τις οικονομικές καταστάσεις. Όσον αφορά τον αναβαλλόμενο φόρο της ΟΣΥ ΑΕ, διεγράφη ως διόρθωση λάθους προηγούμενων χρήσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, λόγω του ότι αυτή εντάχθηκε στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης την 20.10.2016, διαγράφηκε μέσω των αποτελεσμάτων χρήσεως 2016.

Η αναδιτύπωση των σχετικών κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης του Ομίλου διαμορφώνονται ως εξής:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	31/12/2015 (προσαρμοσμένο)	31/12/2015	Διαφορά
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	107.923.590	130.092.590	-22.169.000
Αποτελέσματα εις Νέο	-1.354.690.542	-1.376.859.542	22.169.000

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	31/12/2015 (προσαρμοσμένο)	31/12/2015	Διαφορά
Αποτέλεσμα πρό φόρων	-105.724.282	-105.724.282	0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	-15.537.845	-9.984.903	-5.552.942
Αποτελέσματα Μετά Από Φόρους(Α)	-121.262.127	-115.709.185	-5.552.942
Αναλογιστικά κέρδη (ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	-244.148	-244.148	0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	4.322	70.803	-66.481
Σύνολο Λοιπών Συνολικών Εσόδων (Β)	-239.826	-173.345	-66.481
Συγκεντρωτικά Συνολικά έσοδα (Α+Β)	-121.501.953	-115.882.530	-5.619.423
Συνολική επίδραση στα Ι.Κ του Ομίλου την 31.12.2015			-27.788.423

4. Επεξηγηματικές Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

4.1 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος

	Οικόπεδα Επενδυτικά	Κτίρια Επενδυτικά	Οικόπεδα	Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων	Μηχανή ματα	Μεταφορικά μέσα και Σιδηροδρομικά Οχήματα	Έπιπλα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητο- ποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων και Επενδυτικών παγίων
A. Αξίες Κτήσης										
Υπόλοιπα 1/1/2015	9.174.400	5.949.100	576.399.860	330.557.373	444.704.933	918.159.655	54.982.830	6.481.208	2.331.285.860	2.346.409.360
Προσθήκες	0	0		135.420	2.183.089	464.997	277.503	2.159.972	5.220.981	5.220.981
Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	0	0							0	0
Πωλήσεις	0	0					0		0	0
Διαγραφές/ καταστροφές	0	0		0	-4.630	-972.922	-1.927	-288.047	-1.267.526	-1.267.526
Μεταφορές	0	0		563.263	14.500	1.517.445	0	-2.095.208	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2015	9.174.400	5.949.100	576.399.860	331.256.057	446.897.892	919.169.176	55.258.407	6.257.924	2.335.239.315	2.350.362.815
Προσθήκες	0	0		86.503	290.589	5.990	203.435	1.500.072	2.086.588	2.086.588
Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	0	0							0	0
Πωλήσεις	0	0				-159.363	0		-159.363	-159.363
Διαγραφές/ καταστροφές	0	0		0	-61.942.623	38.439.364	-25.034	226.406	-23.301.887	-23.301.887
Μεταφορές	0	0		283.719	54.510	1.282.493	0	-1.620.722	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2016	9.174.400	5.949.100	576.399.860	331.626.278	385.300.367	958.737.660	55.436.808	6.363.680	2.313.864.653	2.328.988.153
B. Αποσβέσεις										
Υπόλοιπα 1/1/2015	0	0	0	58.284.662	154.753.178	659.775.573	52.527.713	0	925.341.126	925.341.126
Αποσβέσεις	0	0	0	7.794.237	14.790.899	39.988.184	982.276	0	63.555.596	63.555.596
(-) Μειώσεις	0	0	0	0	-3.230	-967.825	-878	0	-971.932	-971.932
Υπόλοιπα 31/12/2015	0	0	0	66.078.898	169.540.847	698.795.933	53.509.112	0	987.924.789	987.924.789
Αποσβέσεις	0	0	0	7.775.368	12.987.250	34.213.619	725.244	0	55.701.480	55.701.480
(-) Μειώσεις	0	0	0	0	-21.892.864	-1.723.537	-24.695	0	-23.641.096	-23.641.096
Υπόλοιπα 31/12/2016	0	0	0	73.854.267	160.635.232	731.286.014	54.209.661	0	1.019.985.174	1.019.985.174
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2015	9.174.400	5.949.100	576.399.860	265.177.158	277.357.045	220.373.243	1.749.295	6.257.924	1.347.314.527	1.362.438.027
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	9.174.400	5.949.100	576.399.860	257.772.012	224.665.135	227.451.646	1.227.147	6.363.680	1.293.879.481	1.309.002.981

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Η Εταιρεία

	Οικόπεδα Επενδυτικά	Κτίρια Επενδυτικά	Οικόπεδα	Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων	Μηχανή ματα	Μεταφορικά μέσα και Σιδηροδρομικά Οχήματα	Έπιπλα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητο- ποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων και Επενδυτικών παγίων
A. Αξίες Κτήσης										
Υπόλοιπα 1/1/2015	0	0	940.000	753.372	1.929	67.904.666	5.967.970	200.000	75.767.938	75.767.938
Προσθήκες	0	0	0	0	385	0	4.974	0	5.359	5.359
Πωλήσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Διαγραφές/Καταστροφές	0	0	0	0	0	-1.419	-1.731	0	-3.150	-3.150
Υπόλοιπα 31/12/2015	0	0	940.000	753.372	2.314	67.903.247	5.971.214	200.000	75.770.148	75.770.148
Προσθήκες	0	0	0	0	461	0	25.069	0	25.530	25.530
Πωλήσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Διαγραφές/Καταστροφές	0	0	0	0	0	0	-25.034	0	-25.034	-25.034
Υπόλοιπα 31/12/2016	0	0	940.000	753.372	2.775	67.903.247	5.971.249	200.000	75.770.643	75.770.643
B. Αποσβέσεις										
Υπόλοιπα 1/1/2015	0	0	0	394.973	1.800	61.090.973	5.467.610	0	66.955.356	66.955.356
Αποσβέσεις	0	0	0	22.400	110	4.509.404	230.801	0	4.762.715	4.762.715
Μειώσεις/(μεταφορές)	0	0	0	0	0	-1.419	-748	0	-2.167	-2.167
Υπόλοιπα 31/12/2015	0	0	0	417.373	1.910	65.598.957	5.697.664	0	71.715.904	71.715.904
Αποσβέσεις	0	0	0	22.400	196	2.300.000	178.391	0	2.500.987	2.500.987
Μειώσεις/(μεταφορές)	0	0	0	0	0	0	-24.695	0	-24.695	-24.695
Υπόλοιπα 31/12/2016	0	0	0	439.773	2.106	67.898.957	5.851.360	0	74.192.196	74.192.196
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2015	0	0	940.000	335.999	404	2.304.290	273.550	200.000	4.054.244	4.054.244
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	0	0	940.000	313.599	670	4.290	119.888	200.000	1.578.448	1.578.448

Δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις, ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού τόσο του Ομίλου όσο και της Εταιρείας έναντι δανεισμού.

Υφίσταται δέσμευση για επενδυτικά προγράμματα που αφορούν την κατασκευή παγίων (ΟΣΥ Α.Ε.) του Ομίλου. Δεν υπάρχουν συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση παγίων στοιχείων Ενεργητικού για την εταιρεία την 31.12.2016.

4.2 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αφορούν λογισμικά προγράμματα και δικαιώματα χρήσης ενσώματων περιουσιακών στοιχείων. Η ανάλυση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας έχει ως εξής:

Ο Όμιλος

	Λογισμικά	Δικαιώματα χρήσης	Σύνολο
A. Αξίες Κτήσης			
Υπόλοιπα 01/01/2015	6.955.759	44.728.146	51.683.905
Προσθήκες	48.999	0	48.999
(-) Μειώσεις	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2015	7.004.758	44.728.146	51.732.904
Προσθήκες	66.849	0	66.849
(-) Μειώσεις	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2016	7.071.607	44.728.146	51.799.753
B. Αποσβέσεις			
Υπόλοιπα 01/01/2015	6.600.434	21.190.565	27.791.000
Αποσβέσεις	135.042	2.230.359	2.365.400
(-) Μειώσεις	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2015	6.735.476	23.420.924	30.156.400
Αποσβέσεις	166.135	2.230.359	2.396.494
(-) Μειώσεις			0
Υπόλοιπα 31/12/2016	6.901.611	25.651.283	32.552.894
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2015	269.282	21.307.222	21.576.506
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	169.996	19.076.863	19.246.861

Η Εταιρεία

	Λογισμικά	Δικαιώματα	Σύνολο
A. Αξίες Κτήσης			
Υπόλοιπα 01/01/2015	1.049.148	0	1.049.148
Προσθήκες	13.920	0	13.920
(-) Μειώσεις			0
Υπόλοιπα 31/12/2015	1.063.068	0	1.063.068
Προσθήκες	7.212	0	7.212
(-) Μειώσεις			0
Υπόλοιπα 31/12/2016	1.070.280	0	1.070.280
B. Αποσβέσεις			
Υπόλοιπα 01/01/2015	974.309	0	974.309
Αποσβέσεις	43.900	0	43.900
(-) Μειώσεις	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2015	1.018.209	0	1.018.209
Αποσβέσεις	36.077		36.077
(-) Μειώσεις			0
Υπόλοιπα 31/12/2016	1.054.286	0	1.054.286
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2015	44.859	0	44.859
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	15.994	0	15.994

Δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις, ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των άυλων παγίων στοιχείων έναντι δανεισμού.

Δεν υπάρχουν συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση άυλων παγίων.

4.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Στις ατομικές καταστάσεις της εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες Ο.ΣΥ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. παρουσιάζονται ως το αποτέλεσμα του κόστους εξαγοράς αυτών μείον τυχόν απομείωσή τους. Η επιμέτρηση του ανακτήσιμου ποσού έγινε σύμφωνα με την παράγραφο 20 του ΔΛΠ 36 και η αξία των Συμμετοχών προσδιορίστηκε (προσδιορίζεται) στην πραγματική λογιστική αξία τους. Στην παρούσα χρήση δεν συντρέχει λόγος απομείωσης.

Η αξία των συμμετοχών αναλύεται ως εξής:

Εταιρεία	Αξία Κτήσης Συμμετοχών 01/01/2016	Συσσωρευμένη Απομείωση/ Προσαρμογή Αξίας συμμετοχών από προηγούμενες χρήσεις	Διαφορές Αποτίμησης συμμετοχών σε Ι.Κ. 31/12/2016	Αξία Συμμετοχών 31/12/2016
Ο.ΣΥ.	1.494.692.579	-1.316.596.303	0	178.096.276
ΣΤΑ.ΣΥ.	754.759.582	53.301.176	0	808.060.758
Σύνολο	2.249.452.161	-1.263.295.127	0	986.157.034

Εταιρεία	Αξία Κτήσης Συμμετοχών 01/01/2015	Συσσωρευμένη Απομείωση/ Προσαρμογή Αξίας συμμετοχών από προηγούμενες χρήσεις	Διαφορές Αποτίμησης συμμετοχών σε Ι.Κ. 31/12/2015	Αξία Συμμετοχών 31/12/2015
Ο.ΣΥ.	1.494.692.579	-1.280.174.245	-36.422.058	178.096.276
ΣΤΑ.ΣΥ.	754.759.582	131.526.420	-78.225.244	808.060.758
Σύνολο	2.249.452.161	-1.148.647.825	-114.647.302	986.157.034

4.4 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Λογιστική Αξία 01/01/2015	15.123.500	0
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	0	0
Υπεραξία επανεκτίμησης	0	0
Απομείωση επανεκτίμησης	0	0
Λογιστική Αξία 31/12/2015	15.123.500	0
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	0	0
Υπεραξία επανεκτίμησης	0	0
Απομείωση επανεκτίμησης	0	0
Λογιστική Αξία 31/12/2016	15.123.500	0

4.5 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Η ανάλυση των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου	3.150.000	3.150.000	3.150.000	3.150.000
Ομόλογα EFSF	0	0	0	0
Απομείωση ομολόγου βάσει του PSI	-895.086	-1.084.648	-895.086	-1.084.648
Δοσμένες εγγυήσεις	2.522.379	2.522.779	16.947	17.347
Σύνολο	4.777.293	4.588.131	2.271.861	2.082.699

Οι απαιτήσεις αυτές πρόκειται να εισπραχθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Στο ανωτέρω αναφερόμενο κονδύλι

περιλαμβάνονται ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου και του ΕFSF, τα οποία λήφθηκαν μέσω του προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων PSI. Η αξία του κονδυλίου απομειώθηκε έως την προηγούμενη χρήση κατά € 6.414.147,88 λόγω προεξόφλησης της αξίας των νέων ομολόγων που ελήφθησαν με την ολοκλήρωση της ανταλλαγής, με τη χρήση της μεθόδου του αποτελεσματικού επιτοκίου. Ο Οργανισμός έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διακρατήσει τα νέα ομόλογα που παρέλαβε μέχρι τη λήξη τους.

4.6 Αποθέματα

Η ανάλυση των αποθεμάτων του Ομίλου παρατίθεται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Παραγωγή σε εξέλιξη	0	2.318	0	0
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	89.044	89.756	0	0
Αναλώσιμα υλικά	6.908.905	6.933.929	0	0
Ανταλλακτικά παγίων	55.998.264	56.393.452	0	0
Πάγια Αποθήκης	0	21.927	0	0
Αποθέματα υποκ/των κέντρων	0	10.257	0	0
Προκαταβολές προμηθευτών	550	0	0	0
Συνολική ρευστοποιήσιμη αξία	62.996.763	63.451.639	0	0
Μείον: πρόβλεψη υποτίμησης	-795.605	-714.231	0	0
Συνολική ρευστοποιήσιμη αξία	62.201.158	62.737.409	0	0

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις επί των αποθεμάτων του Ομίλου έναντι δανεισμού ή άλλων υποχρεώσεων.

4.7 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Πελάτες εσωτερικού	4.433.689	3.435.830	434	9.132
Πελάτες εξωτερικού	2.468.346	2.484.539	0	0
Ελληνικό δημόσιο - Δημόσιες Επιχειρήσεις	2.097.674	3.717.579	1.345.876	442.414
Επιταγές εισπρακτέες/ Γραμμάτια	946.124	1.171.445	0	0
Επιταγές σε καθυστέρηση	448.511	448.511	0	0
Πελάτες επισφαλείς	1.855.399	1.767.594	0	0
Λοιπές απαιτήσεις	847.757	847.757	0	0
Απομείωση απαιτήσεων	-6.728.785	-6.592.523	0	0
Σύνολο	6.368.715	7.280.732	1.346.310	451.547

4.8 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Η μεταβολή του κονδυλίου σε σχέση με την προηγούμενη χρήση φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις Ποσά σε €	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φορείς Έσοδα προς Απόδοση	0	0	-883	-883
Φορείς Δαπάνες προς Κατανομή	0	0	0	46.672
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	24.188.052	28.788.368
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	0	0
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	0	0	24.187.169	28.834.157

4.9 Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος

Η Εταιρεία

	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.086.383	1.103.231	21.275	51.697
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	934.141	797.577	81.484	122.456
Απαιτήσεις από πρόστιμα	10.293.419	9.441.822	0	0
Χρεώστες διάφοροι	7.868.795	28.129.370	3.292.980	3.019.204
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	5.877.995	5.253.461	5.136.125	4.768.118
Επίδικες υποθέσεις κατά Ελληνικού Δημοσίου	8.510.157	8.504.114	8.057.758	8.057.758
Προκαταβολές σε προσωπικό	2.035.041	4.452.769	3.910	2.909
Χρηματικές διευκολύνσεις	328.296	386.727	47.693	68.128
Δάνεια προσωπικού	626.751	402.217	0	0
Λογαριασμοί προς απόδοση	551.035	413.287	1.763	1.697
Απαιτήσεις από Ασφαλιστικά ταμεία	20.707	20.707	20.707	20.707
Χρεώστες επισφαλείς	387.734	343.640	0	0
Χρεώστες επίδικοι	200.369	200.369	0	0
Προκαταβολές Προμηθευτών & Λοιπά συμψηφιστέα ποσά	9.250	209.760	0	0
Απαιτήσεις από ΣΕΛΜΟ	2.238.129	2.238.129	2.238.129	2.238.129
Απαιτήσεις από Τράπεζα Κρήτης	647.666	647.666	647.666	647.666
Αγορές υπό παραλαβή	0	59.800	0	0
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	0	356.306	0	0
Απαιτήσεις από φόρους	873		0	0
Λοιποί χρεώστες επίδικοι	0	0	0	0
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	41.616.743	62.960.952	19.549.490	18.998.468
Μείον : Πρόβλεψη απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	12.584.726	12.000.709	10.972.539	10.972.539
Σύνολο καθαρών απαιτήσεων	29.032.016	50.960.243	8.576.951	8.025.929

4.10 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία των Εταιρειών του Ομίλου και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Διαθέσιμα στο ταμείο	3.403.327	3.708.697	18.376	15.944
Διαθέσιμα στις τράπεζες σε €	40.921.282	40.838.638	26.340.605	19.409.266
Σύνολο	44.324.609	44.547.335	26.358.981	19.425.210

4.11 Μετοχικό Κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των € 2.346.984.747 και διαιρείται σε 782.328.249 κοινές ονομαστικές μετοχές των € 3,00 εκάστη. Κάτοχος του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

Σχετικά με το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δεν υπάρχουν ειδικοί περιορισμοί, πέραν των όσων υπαγορεύει η ισχύουσα νομοθεσία.

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας έχει καταστεί μικρότερο από το ½ του μετοχικού της κεφαλαίου και κατά συνέπεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 47 του κωδ.Ν.2190/1920.

Η διοίκηση της εταιρείας έχει προβεί στις ακόλουθες ενέργειες.

Βασιζόμενη στο άρθρο 2 παρ. 1 και στα άρθρα 6 και 7 του Ν. 3086/2002 "Περί Οργανισμού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους" κατέθεσε στις 22.11.2013 αίτηση για αναγνώριση απαιτήσεων της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. κατά του Ελληνικού Δημοσίου (Υπ. Οικονομικών) και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας ύψους 72.810.214,00 ευρώ. Στη συνέχεια άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών την από 22.9.2015 αγωγή του κατά των ιδίων ως άνω, για ποσό 185.931.909,40 ευρώ, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το ανωτέρω ποσό των 72.810.214,00 ευρώ, πλέον το ποσό των 59.420.428,40 ευρώ για τόκους υπερημερίας. Για τις απαιτήσεις από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ο ΟΑΣΑ Α.Ε. άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών νέα αγωγή κατά των ιδίων ως άνω, για ποσό 86.400.120,00 ευρώ. Συνολικά το ποσό της απαίτησης της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. μέχρι 31.12.2016, ανέρχεται σε 331.752457,800 ευρώ.

Η εκδίκαση των υποθέσεων αναμένεται.

Σε περίπτωση που δεν αναγνωριστούν οι απαιτήσεις αυτές, με τις παραπάνω διαδικασίες, τότε η Γενική Συνέλευση μπορεί να υποθέσει ως μέτρο αντιμετώπισης της ανάλωσης των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή την

μείωση αυτού με συμψηφισμό των μεταφερόμενων ζημιών εις νέο.

4.12 Αποθεματικά κεφάλαια

Τα αποθεματικά κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2015	89.742	525.779	36.928.461	49.500	37.593.482
Σχηματισμός στη χρήση 2015	0	0	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2015	89.742	525.779	36.928.461	49.500	37.593.482
Σχηματισμός στη χρήση 2016	0	0	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2016	89.742	525.779	36.928.461	49.500	37.593.482

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2015	89.742	525.779	36.928.461	0	37.543.982
Σχηματισμός στη χρήση 2015	0	0	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2015	89.742	525.779	36.928.461	0	37.543.982
Σχηματισμός στη χρήση 2016	0	0	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12/2016	89.742	525.779	36.928.461	0	37.543.982

Τακτικό Αποθεματικό:

Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια της ζωής της εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

Έκτακτα Αποθεματικά

Το ποσό αυτό έχει σχηματισθεί από κέρδη προηγούμενων χρήσεων.

Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων και λοιπά ειδικά αποθεματικά:

Τα αποθεματικά φορολογικών νόμων δημιουργήθηκαν με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας οι οποίες είτε παρέχουν τη δυνατότητα μετάθεσης της φορολογίας ορισμένων εισοδημάτων στο χρόνο διανομής τους προς τους μετόχους, είτε παρέχουν φορολογικές ελαφρύνσεις ως κίνητρο διενέργειας επενδύσεων. Η φορολογική υποχρέωση, που θα επιβληθεί κατά τη διανομή των αποθεματικών αυτών, θα αναγνωρισθεί κατά το χρόνο λήψης της απόφασης περί διανομής και σε σχέση με το ποσό της διανομής. Ειδικά για τα αφορολόγητα αποθεματικά του Ν.4172/13 δεν θα προκύψει φόρος στη χρήση.

4.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι Εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικής μελέτης που έγινε από ανεξάρτητο αναλογιστή. Συγκεκριμένα, η σχετική μελέτη αφορούσε στη διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π. 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και την Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κάθε επιχείρησης. Χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος αποθεματοποίησης η μέθοδος της προβλεβλημένης πιστούμενης μονάδας.

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους, το οποίο να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων εργαζόμενων. Το μόνο πρόγραμμα που βρίσκεται εν ισχύ είναι η συμβατική υποχρέωση με βάση την ισχύουσα νομοθεσία Ν. 3144/2003 για παροχή αποζημίωσης σε περίπτωση συνταξιοδότησης του προσωπικού.

Η σχετική υποχρέωση του Ομίλου, καθώς και τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:

Η υποχρέωση του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Υποχρεώσεις /ποσά σε €	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	40.637.648	38.336.121	555.695	564.083
Σύνολο	40.637.648	38.336.121	555.695	564.083

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι τα παρακάτω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.714.606	1.823.719	0	36.086
Χρηματοοικονομικό κόστος	728.488	732.475	0	0
Αναγνώριση αναλογιστικού (κέρδους) /ζημιάς	9.173	0	0	0
Επίδραση περικοπής/ διακανονισμού/ τερματικές παροχές	76.430	215.731	0	0
Απορρόφηση/ μετακίνηση προσωπικού	0	0	0	0
Αποσβέσεις μη καταχωρημένων αναλογιστικών κερδών/ζημιών	143.413	194.936	0	0
Σύνολο	2.672.110	2.966.862	0	36.086

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αναγνώριση αναλογιστικού (κέρδους) /ζημιάς	896.431	244.148	0	0
Σύνολο	896.431	244.148	0	0

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές της εταιρείας ΟΑΣΑ Α.Ε., που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς, έγιναν με βάση τη μελέτη του ειδικού αναλογιστή Δρ. Αλέξανδρου Ζυμπίδη κατά την χρήση 2014 και παρατίθενται ως εξής:

I. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	
1. Πίνακας Θνησιμότητας	MT_EAE2012P
2. Κινητικότητα Προσωπικού	Οικειοθελής Αποχώρηση 0% Απόλυση 0%
3. Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης	Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου Κύριας Ασφάλισης κάθε εργαζομένου
II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	
1. Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού	2% (σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ευρωπαϊκής ένωσης – Στρατηγική της Λισσαβόνας-)
2. Μέση Ετήσια μακροχρόνια αύξηση Μισθολογίου που λαμβάνεται υπόψη για την καταβολή της σχετικής αποζημίωσης των εργαζομένων στον ΟΑΣΑ κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία.	Χρησιμοποιήθηκε ως μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση του μισθολογίου το 2%
4. Προεξοφλητικό Επιτόκιο (βλ. Σχετικές παρατηρήσεις)	• 2,00% κατά την 31/12/2014
5. Πλαφόν αποζημίωσης κατά την ημερομηνία αποτίμησης	15.000 €

Οι παροχές προς το προσωπικό παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Μισθοί, ημερομίσθια & επιδόματα	165.158.924	166.501.588	1.950.788	1.962.056
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	45.820.937	45.869.157	478.193	478.063
Συνταξιοδοτικές παροχές (προβλέψεις)	1.757.689	2.324.395	0	0
Λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	6.776.496	8.418.401	54.619	149.979
Σύνολο	219.514.046	223.113.541	2.483.599	2.590.098

4.14 Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων

Στο κονδύλι αυτό περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις παγίου ενεργητικού.

Έσοδα Κρατικών Επιχορηγήσεων	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Λογιστική αξία 01.01.2015	110.697.342	0
Αναγνώριση επιχορηγήσεων 2015	218.200	0
Απόσβεση	-5.269.894	0
Λογιστική αξία 31.12.2015	105.645.647	0
Αναγνώριση επιχορηγήσεων 2016	304.751	0
Απόσβεση	-6.109.687	0
Λογιστική αξία 31.12.2016	99.840.711	0

4.15 Λοιπές προβλέψεις

Οι προβλέψεις που περιλαμβάνονται στο κονδύλι αυτό αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Λοιπές προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	Προβλέψεις για διαφορές φορολογικού ελέγχου	Σύνολο	Λοιπές προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις	Προβλέψεις για διαφορές φορολογικού ελέγχου	Σύνολο
Λογιστική αξία την 01 Ιανουαρίου 2015	44.134.060	130.000	44.264.060	20.220.239	70.000	20.290.239
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	15.717.737	0	15.717.737	453.958	0	453.958
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	-1.888.365	0	-1.888.365	-33.849	0	-33.849
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2015	57.963.432	130.000	58.093.432	20.640.348	70.000	20.710.348
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	15.609.505	0	15.609.505	680.291	0	680.291
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	-7.865.809	0	-7.865.809	-79.219	0	-79.219
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	65.707.128	130.000	65.837.128	21.241.420	70.000	21.311.420

4.16 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ληφθείσες εγγυήσεις ενοικίων	1.915.552	3.537.976	0,00	0,00
Σύνολο	1.915.552	3.537.976	0,00	0,00

4.17 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν ενταχθεί στο σύνολό τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και βάσει του Ν4172/2013 άρθρο 46 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος μόνο για το εισόδημα από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου. Ο αναβαλλόμενος φόρος που είχε προκύψει για την θυγατρική εταιρεία ΟΣΥ μέχρι και τη χρήση 2015 διαγράφηκε από τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με αντίστοιχη αναπροσαρμογή των κονδυλίων της προηγούμενης χρήσης, ενώ ο αναβαλλόμενος φόρος της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, λόγω του ότι αυτή εντάχθηκε στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης την 20.10.2016, διαγράφηκε μέσω των αποτελεσμάτων

χρήσεως 2016 όπως αναλύεται στο κεφάλαιο 3.18 Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές – Διορθώσεις Λογιστικών Λαθών. Συνολικά από την διαγραφή των υποχρώσεων από αναβαλλόμενο φόρο τα ίδια κεφάλαια του ομίλου βελτιώθηκαν κατά 135 εκ. περίπου.

4.18 Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Προμηθευτές εσωτερικού	69.867.310	70.121.558	1.527.619	279.067
Ελληνικό Δημόσιο	1.189.104	5.981.838	0	0
Προμηθευτές εξωτερικού	9.322.634	9.601.508	70.882	62.914
Προμηθευτές παρακρατημένες εγγυήσεις	5.833.680	5.358.243	0	0
Επιταγές πληρωτέες	0	0	0	0
Συνεργαζόμενοι φορείς	0	1.498	0	0
Σύνολο	86.212.728	91.064.644	1.598.502	341.980

4.19 Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φόρος εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων	7.105.502	7.105.502	7.105.502	7.105.502
Σύνολο	7.105.502	7.105.502	7.105.502	7.105.502

4.20 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μισθοί και ημερομίσθια πληρωτέα	563.903	565.646	18.196	36.238
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	8.489.344	9.062.882	80.570	73.988
Λοιποί φόροι (πλην φόρου εισοδήματος)	6.445.164	5.669.291	20.082	144.767
Λοιποί συγκοινωνιακοί φορείς εκτός ομίλου	42.673.281	64.922.024	272.319	162.305
Υποχρεώσεις στο Ελληνικό Δημόσιο	1.125.641	1.125.641	1.125.641	1.125.641
Δικαιούχοι αμοιβών	4.767	1.782	4.767	1.782
Δεδουλευμένα έξοδα	4.904.078	4.535.317	6.367	8.144
Έσοδα επόμενων χρήσεων	5.185.575	5.901.359	23.916	26.778
Προκαταβολές πελατών	83.814	61.649	0	0
Οργανισμοί κοινής ωφελείας	50.860.443	18.130.973	0	0
Κρατήσεις από αμοιβές προσωπικού για δάνεια	11.235	7.083	2.551	2.551
Λοιπές βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.955.257	2.550.136	31.365	26.867
Μείον: μεταφορά υποχρέωσης σε Ασφ. Οργανισμό σε λογ/σμο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης	-151.133	0	0	0
Σύνολο	122.151.367	112.533.783	1.585.774	1.609.061

4.21 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις και Ελληνικό Δημόσιο

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Εταιρείας προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις από δοσοληπτικούς λογαριασμούς εισιτηρίων, καρτών κλπ. αναλύονται ως εξής:

Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση Ποσά σε €	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φορείς Έσοδα προς Απόδοση	0	0	14.258	84.228
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	0	183.000
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	9.972.051	10.758.790
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	0	0	9.986.309	11.026.018

4.22 Κύκλος εργασιών

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Έσοδα από δικαιώματα 2% επί του συνόλου των συγκοινωνιακών υπηρεσιών	0	0	3.710.357	4.153.143
Έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων	179.324.567	198.648.602	737.684	836.171
Έσοδα από υπηρεσίες	2.205.471	1.922.471	12.799	15.794
Έσοδα από parking	913.047	810.977	0	0
Σύνολο	182.443.086	201.382.050	4.460.840	5.005.108
Λοιπά Έσοδα				
Πωλήσεις άχρηστου υλικού	8.546	73.983	58	704
Σύνολο	8.546	73.983	58	704
Γενικό Σύνολο	182.451.632	201.456.033	4.460.898	5.005.812

4.23 Ανάλυση εξόδων ανά κατηγορία

Η ανάλυση των εξόδων του Ομίλου για τη χρήση 2016 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Ο Όμιλος 2016

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	36.707.286	0	0	0	36.707.286
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	50.238.525	5.854.896	1.899.561	20.669	58.013.652
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	66.189	6.173	3.606	2.885	78.853
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	2.479.872	430.762	187.921	5.039	3.103.594
Ηλεκτρικό ρεύμα	19.524.824	3.033.591	1.231.960	3.223	23.793.597
Ύδρευση	236.566	28.022	9.638	122	274.348
Φυσικό αέριο	5.697.904	299.890	0	0	5.997.794
Τηλεπικοινωνίες	964.107	94.578	29.835	3.832	1.092.352
Ασφάλιστρα	9.538.930	575.487	49.542	5.852	10.169.811
Επισκευές και συντηρήσεις	2.430.954	413.277	176.590	2.208	3.023.029
Παροχές τρίτων	5.607.802	364.490	51.552	11.690	6.035.535
Φόροι-Τέλη	4.557.893	519.015	175.470	5.674	5.258.052
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	194.807.599	19.549.796	4.958.043	198.609	219.514.046
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	2.895.597	610.484	1.805.657	284.512	5.596.250
Έξοδα διαφήμισης	23.979	3.322	3.329	2.663	33.293
Διάφορα έξοδα	3.352.028	534.718	686.910	6.395	4.580.051
Ιδιοπαραγωγή	-4.319.683	0	0	0	-4.319.683
Δαπάνες ασφάλειας και φύλαξης	4.567.682	799.344	342.576	0	5.709.603
Δαπάνες καθαρισμού	4.940.880	864.654	370.566	0	6.176.101
Προβλέψεις	2.197.377	140.258	0	0	2.337.635
Σύνολο	346.516.312	34.122.756	11.982.756	553.373	393.175.197

Η ανάλυση των εξόδων του Ομίλου για τη χρήση 2015 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Ο Όμιλος 2015

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	41.458.007	0	0	0	41.458.007
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	57.042.044	6.156.122	1.911.986	39.361	65.149.514
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	74.734	7.141	4.388	3.511	89.774
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	2.496.298	433.733	189.018	4.787	3.123.837
Ηλεκτρικό ρεύμα	20.973.552	3.253.927	1.319.597	2.351	25.549.427
Ύδρευση	348.025	46.018	17.011	21	411.074
Φυσικό αέριο	6.976.566	367.188	0	0	7.343.754
Τηλεπικοινωνίες	1.007.743	99.161	30.626	3.045	1.140.574
Ασφάλιστρα	11.402.295	692.680	61.425	6.062	12.162.462
Επισκευές και συντηρήσεις	3.201.274	526.799	220.956	1.739	3.950.767
Παροχές τρίτων	3.419.644	257.940	59.669	15.374	3.752.627
Φόροι-Τέλη	7.328.774	786.796	249.091	4.227	8.368.888
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	198.024.260	19.851.991	5.030.165	207.125	223.113.541
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	627.626	359.373	1.926.124	16.870	2.929.992
Έξοδα διαφήμισης	36.420	5.048	5.056	4.044	50.568
Διάφορα έξοδα	2.744.935	481.870	211.627	6.751	3.445.184
Ιδιοπαραγωγή	-1.850.905	0	0	0	-1.850.905
Δαπάνες ασφάλειας και φύλαξης	3.523.045	616.533	264.228	0	4.403.807
Δαπάνες καθαρισμού	5.453.199	954.310	408.990	0	6.816.499
Προβλέψεις	9.593.746	612.367	0	0	10.206.112
Σύνολο	373.881.281	35.508.996	11.909.956	315.268	421.615.501

Η ανάλυση των εξόδων της Εταιρείας για τη χρήση 2016 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Η Εταιρεία 2016

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	2.428.645	25.836	25.836	20.669	2.500.987
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	25.979	3.606	3.606	2.885	36.077
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	45.377	6.299	6.299	5.039	63.013
Ηλεκτρικό ρεύμα	29.019	4.028	4.028	3.223	40.298
Ύδρευση	1.100	153	153	122	1.528
Τηλεπικοινωνίες	34.507	4.790	4.790	3.832	47.919
Ασφάλιστρα	52.699	7.315	7.315	5.852	73.182
Επισκευές και συντηρήσεις	36.102	5.011	5.011	4.009	50.134
Παροχές τρίτων	105.271	14.613	14.613	11.690	146.187
Φόροι-Τέλη	51.090	7.092	7.092	5.674	70.948
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	1.788.468	248.261	248.261	198.609	2.483.599
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	2.562.029	355.641	355.641	284.512	3.557.823
Έξοδα διαφήμισης	23.979	3.329	3.329	2.663	33.300
Διάφορα έξοδα	57.591	7.994	7.994	6.395	79.974
Σύνολο	7.241.856	693.969	693.969	555.174	9.184.968

Η ανάλυση των εξόδων της Εταιρείας για τη χρήση 2015 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Η Εταιρεία 2015

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	4.624.952	49.201	49.201	39.361	4.762.715
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	31.613	4.388	4.388	3.511	43.900
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	43.110	5.984	5.984	4.787	59.865
Ηλεκτρικό ρεύμα	21.168	2.938	2.938	2.351	29.395
Ύδρευση	718	26	26	21	789
Τηλεπικοινωνίες	27.416	3.806	3.806	3.045	38.073
Ασφάλιστρα	54.592	7.578	7.578	6.062	75.811
Επισκευές και συντηρήσεις	24.298	3.373	3.373	2.698	33.743
Παροχές τρίτων	137.912	19.218	19.218	15.374	191.722
Φόροι-Τέλη	38.064	5.284	5.284	4.227	52.858
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	1.865.159	258.907	258.907	207.125	2.590.098
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	151.912	21.087	21.087	16.870	210.957
Έξοδα διαφήμισης	36.420	5.056	5.056	4.044	50.575
Διάφορα έξοδα	60.797	8.439	8.439	6.751	84.427
Σύνολο	7.118.132	395.285	395.285	316.228	8.224.929

Οι παροχές στο προσωπικό στον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Μισθοί, ημερομίσθια & επιδόματα	165.158.924	166.501.588	1.950.788	1.962.056
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	45.820.937	45.869.157	478.193	478.063
Συνταξιοδοτικές παροχές (προβλέψεις)	1.757.689	2.324.395	0	0
Λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	6.776.496	8.418.401	54.619	149.979
Σύνολο	219.514.046	223.113.541	2.483.599	2.590.098

4.24 Λοιπά έξοδα

Τα λοιπά έξοδα, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Φορολογικά πρόστιμα & προσαυξήσεις		3.658	15.511	0
Προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων		135.806	271.083	0
Αποζημιώσεις απόλυσης ή εξόδου		78.515	716.245	0
Ζημίες από προκύψασες υποχρεώσεις επίδικων υποθέσεων		6.671	87.533	0
Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έξοδα		1.876.944	1.086.561	0
Φόροι και Φορολογικά πρόστιμα προηγούμενων χρήσεων		129.250	9.172	0
Ζημίες από εκποίηση-καταστροφή παγίων		16.624	10.847	0
Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι		10.910	12.392	10.910
Εισφορές και προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων προηγ. χρήσεων/ Δικαστικά έξοδα		5.426	542.507	70
Λοιπά έξοδα προηγούμενων χρήσεων/ Αποζημιώσεις προσωπικού - αποζημιώσεις δικαστικών υποθέσεων προηγούμενων χρήσεων		2.199.558	8.103.249	19.040
Ζημιά από κλοπή		5.726	11.021	0
Τιμολόγια παρελθουσών χρήσεων διαφ. προμηθευτών		0	0	0
Προβλέψεις για υποχρεώσεις από επίδικες και λοιπές υποθέσεις		5.373.672	3.529.002	680.291
Προσαυξήσεις λοιπών υποχρεώσεων		48	17.300	0
Πρόβλεψη για αστική ευθύνη		9.477.740	3.889.683	0
Πρόβλεψη για έκτακτους κινδύνους		2.005	0	2.005
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων προηγούμενων χρήσεων		0	504	0
Σύνολο	19.322.553	18.302.611	712.316	516.302

4.25 Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	2.459.490	2.211.665	0	0
Ενοίκια από λειτουργικές μισθώσεις	4.096.793	4.068.074	0	0
Έσοδα από λοιπές δραστηριότητες	4.037.595	1.801.183	33.362	19.030
Λοιπές προμήθειες μεσιτείες	1.250.766	816.626	0	0
Έσοδα από προσαύξηση προστίμων	32.834	4.083.611	0	0
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων ποινικών ρητρών	0	435.261	0	0
Ποινικές ρήτρες - τόκοι υπερημερίας	26.614	23.127	0	0
Λοιπά έσοδα	385.189	60.987	0	0
Κέρδη από εκποίηση παγίων	4.000	0	0	0
Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα	46.881	90.867	0	0
Έσοδα από αναστροφή προβλέψεων για υποχρεώσεις προηγ. χρήσεων	8.707.531	3.491.384	1.670	0
Αναλογούσες στη χρήση αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων	5.182.803	5.269.894	0	0
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	993.694	2.578.948	0	0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων προηγ. χρήσεων	724.323	0	0	0
Έσοδα από διαγραφή υποχρέωσης προς ΤΡΑΙΝΟΣΕ βάσει Υπ. Αποφ. 78340/5708 (ΦΕΚ 2819B/23.12.2015)	0	1.041.591		1.041.591
Σύνολο	27.948.513	25.973.216	35.032	1.060.621

4.26 Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά Έξοδα	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Τόκοι Δανείων	0	0	0	0
Τόκοι & Έξοδα βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	904.329	784.756	0	0
Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0
Προμήθειες και λοιπά έξοδα	1.615.372	1.056.836	5.593	2.859
Κόστος τόκων αναλογιστικής μελέτης	216.401	206.651	0	0
Σύνολο	2.736.103	2.048.243	5.593	2.859

4.27 Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Τόκοι τραπεζικών καταθέσεων εσωτερικού	297.123	566.817	123.144	240.481
Έσοδα χρεογράφων	283.843	215.618	283.843	215.618
Σύνολο	580.966	782.435	406.987	456.099

4.28 Φόρος εισοδήματος

Η δαπάνη για φόρο εισοδήματος των χρήσεων που έληξαν στις 31/12/2016 και 31/12/2015 αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2015
Φόρος εισοδήματος	107.383.529	-1.204.059	-53.315	-1.204.059
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)/ έσοδο	0	-14.333.786	0	0
Σύνολο	107.383.529	-15.537.845	-53.315	-1.204.059

5 Παράγοντες και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα των Εταιρειών του Ομίλου, αποτελούν οι εμπορικές απαιτήσεις και οι εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες του. Πολιτική του Ομίλου κατά τη διάρκεια του έτους ήταν και παραμένει να μην ασχολείται με την εμπορία χρηματοπιστωτικών μέσων. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει και εγκρίνει αρχές για τη διαχείριση κάθε ενός από αυτούς τους κινδύνους, οι οποίοι συνοψίζονται πιο κάτω.

5.1 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες**5.1.1 Κίνδυνοι που προκύπτουν από ζημιές / βλάβες σε πρόσωπα, εξοπλισμό και περιβάλλον (ασφαλιστική κάλυψη)**

Οι δραστηριότητες των Εταιρειών του Ομίλου αντιμετωπίζουν κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από αρνητικά γεγονότα όπως μεταξύ άλλων, ατυχήματα, τραυματισμούς και βλάβες σε πρόσωπα (εργαζόμενους ή/και τρίτους), βλάβες στο περιβάλλον, ζημιές σε εξοπλισμό και περιουσίες τρίτων. Όλα τα παραπάνω πολύ πιθανόν να προκαλέσουν καθυστερήσεις ή στη δυσμενέστερη περίπτωση διακοπή εκτέλεσης εργασιών στα εμπλεκόμενα έργα. Λαμβάνονται βέβαια όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφεύγονται τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα και παράλληλα συνάπτονται τα ενδεδειγμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Δεν μπορεί όμως να αποκλειστεί το ενδεχόμενο το ύψος των υποχρεώσεων των Εταιρειών του Ομίλου από τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα να υπερβαίνει τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις που θα λάβουν, με συνέπεια μέρος των εν λόγω προκύπτουσών υποχρεώσεων να απαιτηθεί να καλυφθεί από τις ίδιες.

5.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι**5.2.1 Κίνδυνος επιτοκίου**

Δεν υπάρχουν μακροπρόθεσμα δάνεια και κατά συνέπεια ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εκτίθενται σε κίνδυνο επιτοκίου.

5.2.2 Κίνδυνος τιμών ξένου συναλλάγματος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και ως εκ τούτου δεν εκτίθενται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται από τις μεταβολές λοιπών νομισμάτων έναντι του Ευρώ.

Επίσης, κατά την 31.12.2016 δεν υπάρχουν χρηματικά διαθέσιμα και δανειακές υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα.

5.2.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Οι απαιτήσεις από πελάτες δεν είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα και την ομαλή ρευστότητα της Εταιρείας και του Ομίλου.

5.2.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα. Η επάρκεια των ταμειακών διαθεσίμων εξασφαλίζεται μέσω της επιδότησης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό του λειτουργικού ελλείμματος και εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το 40% του ετήσιου λειτουργικού κόστους προ αποσβέσεων. Με την τήρηση αυστηρού προϋπολογισμού εξόδων, οι εταιρείες του Ομίλου επιτυγχάνουν το παραπάνω κριτήριο.

6 Πρόσθετες πληροφορίες και επεξηγήσεις**6.1 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη**

Οι διεταιρικές πωλήσεις - αγορές για την περίοδο 1/1-31/12/2016 και την αντίστοιχη συγκριτική 1/1-31/12/2015 αναλύονται ως εξής:

ΛΗΨΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

	1/1 - 31/12/2016	ΟΑΣΑ	Ο.Σ.Υ. Α.Ε.	ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΟΑΣΑ		4.836.065	1.857.226	6.693.290
	Ο.Σ.Υ.	22.528		17.528	40.056
	ΣΤΑ.ΣΥ.		127		127
		22.528	4.836.192	1.874.754	6.733.473

ΛΗΨΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1/1 - 31/12/2015	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ. Α.Ε.	ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
	ΟΑΣΑ			4.994.901	2.058.075
Ο.ΣΥ.		12.002		21.372	33.374
ΣΤΑ.ΣΥ.			142		142
		12.002	4.995.043	2.079.447	7.086.493

6.2 Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις συνδεμένων μερών

Η ανάλυση των διεταιρικών απαιτήσεων - υποχρεώσεων κατά την 31/12/2016 καθώς και για την 31/12/2015 έχει ως εξής:

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	31/12/2016	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ.	ΣΤΑ.ΣΥ.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
	ΟΑΣΑ			24.188.052	0
Ο.ΣΥ.				4.893.446	4.893.446
ΣΤΑ.ΣΥ.		9.972.051			9.972.051
		9.972.051	24.188.052	4.893.446	39.053.549

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	31/12/2015	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ.	ΣΤΑ.ΣΥ.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
	ΟΑΣΑ			28.605.368	0
Ο.ΣΥ.				7.154.937	7.154.937
ΣΤΑ.ΣΥ.		10.758.790			10.758.790
		10.758.790	28.605.368	7.154.937	46.519.095

6.3 Παροχές βασικών διευθυντικών στελεχών

Οι παροχές προς τα μέλη της Διοίκησης για τις παρουσιαζόμενες περιόδους έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	272.398	201.726	102.120	78.114
Αμοιβές Διευθυντικών στελεχών	1.926.052	1.891.852	255.792	250.801
Σύνολο	2.198.450	2.093.578	357.912	328.916

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. των Εταιρειών του Ομίλου και στις οικογένειές τους.

6.4 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις**6.4.1 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες έχει διενεργηθεί πρόβλεψη με βάση την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας**

Έναντι των Εταιρειών του Ομίλου εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις. Για τις υποθέσεις αυτές και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων σχηματίστηκαν σωρευτικά προβλέψεις που ανά κατηγορία αναλύονται παρακάτω :

Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Ποσό αγωγής πλέον τόκων	Πρόβλεψη που σχηματίστηκε	Ποσό αγωγής πλέον τόκων	Πρόβλεψη που σχηματίστηκε
Δικαστικές αγωγές				
Εργατικές διαφορές	31.705.457	25.232.018	14.454	14.454
Μεταφορές Ατυχήματα	4.924.492	1.846.658	0	0
Διεκδικήσεις τρίτων για αποζημιώσεις και λοιπά	48.275.108	28.589.875	21.226.967	21.226.967
Σύνολο	84.905.058	55.668.551	21.241.420	21.241.420

Το ποσό των € 55.668.551 του Ομίλου και το ποσό των € 21.241.420 της Εταιρείας περιλαμβάνεται στο κονδύλι Λοιπές Προβλέψεις.

6.4.2 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη με βάση την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας

Έναντι των Εταιρειών του Ομίλου εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων δεν σχηματίστηκαν προβλέψεις. Οι υποθέσεις αυτές ανά κατηγορία αναλύονται παρακάτω:

Επίδικες υποθέσεις χωρίς πρόβλεψη	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Ποσό αγωγής πλέον τόκων	Πρόβλεψη που σχηματίστηκε	Ποσό αγωγής πλέον τόκων	Πρόβλεψη που σχηματίστηκε
Δικαστικές αγωγές				
Εργατικές διαφορές	9.176.485	0	2.703.046	0
Μεταφορές Ατυχήματα	3.426.338	0	364.003	0
Διεκδικήσεις τρίτων για αποζημιώσεις και λοιπά	889.076.430	0	869.391.196	0
Σύνολο	901.679.253	0	872.458.245	0

6.5 Επίδικες – Επισφαλείς απαιτήσεις

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις του Ομίλου από τις δικαστικές διεκδικήσεις αναλύονται παρακάτω:

	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Ποσό απαιτήσης	Εκτίμηση για ποσά που θα εισπραχθούν	Πρόβλεψη που σχηματίστηκε	Ποσό απαιτήσης	Εκτίμηση για ποσά που θα εισπραχθούν	Πρόβλεψη που σχηματίστηκε
Δικαστικές αγωγές						
Απαιτήσεις πελατών	6.728.785	0	6.728.785	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	12.584.726	0	12.584.726	10.972.539	0	10.972.539
Σύνολο	19.313.511	0	19.313.511	10.972.539	0	10.972.539

Έχουν εκδοθεί υπέρ των του Ομίλου εγγυητικές επιστολές που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων. Αναλυτικότερα οι ενδεχόμενες απαιτήσεις από εγγυητικές επιστολές είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ληφθείσες εγγυητικές καλής εκτέλεσης	112.807.547	114.465.461	20.877.551	20.877.551
Ληφθείσες εγγυητικές για συμμετοχή σε διαγωνισμούς	2.503.785	2.503.785	2.503.785	2.503.785
Ληφθείσες εγγυητικές καλής λειτουργίας	394.534	390.981	0	0

Δοσμένες εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων

42.700 42.700 42.700 42.700

Σύνολο 115.748.565 117.402.927 23.424.036 23.424.036

6.6 Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν τις Εταιρείες του Ομίλου αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα:

Δεσμεύσεις από Λειτουργικές Μισθώσεις	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών
31/12/2016						
Υποχρεώσεις :						
Λειτουργικές Μισθώσεις από ακίνητα	70.886	286.426	71.584	58.471	236.866	59.217
Σύνολο	70.886	286.426	71.584	58.471	236.866	59.217

	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών
31/12/2015						
Υποχρεώσεις :						
Λειτουργικές Μισθώσεις από ακίνητα	56.979	227.916	56.979	56.979	227.916	56.979
Σύνολο	56.979	227.916	56.979	56.979	227.916	56.979

Απαιτήσεις από Λειτουργικές Μισθώσεις	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών
31/12/2016						
Απαιτήσεις:						
Λειτουργικές μισθώσεις από ακίνητα	70.670	321.348	12.367	0	0	0
Λοιπές λειτουργικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	70.670	321.348	12.367	0	0	0

	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	1 έτος και λιγότερο	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών
31/12/2015						
Απαιτήσεις:						
Λειτουργικές μισθώσεις από ακίνητα	25.665	99.001	12.376	0	0	0
Λοιπές λειτουργικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	25.665	99.001	12.376	0	0	0

6.7 Δεσμεύσεις για επενδυτικά προγράμματα

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2014 υπεγράφησαν από τον ΟΑΣΑ δύο Συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα οι οποίες αφορούσαν τα έργα «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ» και «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών και Διαχείρισης Στόλου για τις Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ».

Το πρώτο έργο καλύπτει και θα εξυπηρετεί το σύνολο των μέσων μαζικής μεταφοράς και θα έχει χρονική διάρκεια δώδεκα (12) ετών. Το κόστος κατασκευής του έργου ανέρχεται σε € 58.800.000 εκ των οποίων η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέσω ΕΣΠΑ είναι € 28.812.000. Με την 2η Τροποποίηση της υπ. αριθμ. 43/2014 Σύμβασης Σύμπραξης, το κόστος κατασκευής προσαυξήθηκε κατά € 4.973.239 λόγω της μεταβολής της συνολικής ποσότητας και των χαρακτηριστικών των πυλών. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων οι οποίες θα καταβάλλονται τμηματικά κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται σε € 77.109.551,82. Η κρατική συμμετοχή στο κόστος κατασκευής του έργου είναι διασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι πληρωμές διαθεσιμότητας θα αντληθούν από το Εθνικό πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων. Ο ανάδοχος θα αποπληρώνεται κατά την περίοδο λειτουργίας του έργου βάσει της διαθεσιμότητας μέσω λεπτομερούς μηχανισμού πληρωμών που θα ελέγχει συνεχώς την καλή λειτουργία του έργου. Η Φάση 2 του έργου ολοκληρώθηκε και εκταμιεύθηκε η χρηματοδότηση στις 23.12.2016 με βάση το Πιστοποιητικό Αποδοχής του Έργου από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, την Εισήγηση της επιτροπής πιστοποίησης ολοκλήρωσης Φάσεων

ΑΣΣΚ και τις σχετικές Αποφάσεις ΔΣ ΟΑΣΑ και κατεβλήθη η Χρηματοδότηση της Αναθέτουσας Αρχής προς την ανάδοχο εταιρεία "HELLAS SMARTICKET A.E.", ποσού € 4.644.783,00. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και για λόγους ταχύτερης ολοκλήρωσης των εργασιών και επίσπευσης της έναρξης εκμετάλλευσης των υπηρεσιών του έργου από τον ΟΑΣΑ, η Φάση 3 υλοποιείται σε υποφάσεις κατασκευής και ως εκ τούτου στις 31.01.2017 θα ολοκληρωθεί η Φάση 3Α του έργου και την 1η Φεβρουαρίου 2017 θα πραγματοποιηθεί η έναρξη μερικής λειτουργίας του εξοπλισμού και η διαθεσιμότητα Υπηρεσιών του ΑΣΣΚ, για το φυσικό αντικείμενο του οποίου ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση και πιστοποιήθηκε η λειτουργικότητά κατά τις Φάσεις 1, 2 & 3Α (οχήματα ΟΣΥ, Τραμ και σταθμοί Γραμμής 1 του Μετρό).

Το δεύτερο έργο καλύπτει και εξυπηρετεί τα θερμικά λεωφορεία και τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία – τρόλεϊ που δραστηριοποιούνται στην γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητας των Συγκοινωνιών Αθηνών και θα έχει χρονική διάρκεια επίσης δώδεκα ετών (12), με αρχική ημερομηνία λειτουργίας την 21 Μαρτίου 2016. Μετά το πέρας των 12 ετών το σύστημα θα μεταβιβαστεί εξ' ολοκλήρου στον ΟΑΣΑ. Η υλοποίηση του έργου συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ και το πρόγραμμα Jessica, παράλληλα με ιδιωτικούς πόρους. Το κατασκευαστικό κόστος του έργου ανέρχεται σε € 13.284.575 χωρίς ΦΠΑ, από το οποίο το 40%, ήτοι το ποσό των € 5.313.830 είναι η συμμετοχή του ΟΑΣΑ. Η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέχρι σήμερα ανέρχεται σε € 4.974.714,49 η οποία επιδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ (Ψηφιακή Σύγκλιση) και το ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων η οποία θα καταβάλλεται τμηματικά σε 10,5 χρόνια κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται στο ποσό των € 26.109.792. Η περίοδος εργασιών του έργου ολοκληρώθηκε την 21.03.2016 και από 22.03.2016 ξεκίνησε η περίοδος υπηρεσιών, η οποία θα ολοκληρωθεί την 30.06.2026. Η μηνιαίες πληρωμές μέχρι 31.12.2016 ήταν ποσού € 3.217.996,26.

Οι δεσμεύσεις που αφορούν τα ενσώματα πάγια στοιχεία των Εταιρειών του Ομίλου αναφέρονται στην παρ. 4.1 Ενσώματα πάγια.

6.8 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

Εταιρεία	Ανέλεγκτες Φορολογικές Χρήσεις
ΟΑΣΑ ΑΕ	2004 έως 2010
ΗΣΑΠ ΑΕ	2010 έως 2011
ΗΛΠΑΠ ΑΕ	2007 έως 2010
ΕΘΕΛ ΑΕ	2008 έως 2010
ΑΜΕΛ ΑΕ	2008 έως 2010
ΤΡΑΜ Α.Ε.	2006 έως 2011
Ο.ΣΥ. ΑΕ	-
ΣΤ.Α.ΣΥ ΑΕ	-
Σύνολο	

Η μητρική εταιρεία έχει διενεργήσει σχετική πρόβλεψη για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Για τις χρήσεις που έληξαν 31.12.2011, 31.12.2012, 31.12.2013, 31.12.2014 και 31.12.2015 έχουν εκδοθεί για τις εταιρείες του Ομίλου φορολογικά πιστοποιητικά από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές βάσει των διατάξεων του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν.2238/1994.

Για τη χρήση 2016 οι εταιρείες του Ομίλου, πλην της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, βάσει του Ν.4174/2013 άρθρο 65^Α όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, έχουν υπαχθεί προαιρετικά στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν.2238/1994. Οι έλεγχοι αυτοί βρίσκονται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

6.9 Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου για τις δύο παρουσιαζόμενες περιόδους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αριθμός προσωπικού	7.896	7.921	88	89
Προσωπικό αποσπασμένο από την Ο.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	0	0
Σύνολο	7.896	7.921	88	89

6.10 Πληροφόρηση κατά τομέα δραστηριότητας

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών προκειμένου να παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

6.10 Λοιπές πληροφορίες

Το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν.3920/2011 «Εξυγίανση, αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των αστικών συγκοινωνιών Περιφέρειας Αττικής και άλλες διατάξεις» ρυθμίζει τα εξής :

«Τα χρέη των εταιρειών που συγχωνεύονται, έναντι του Δημοσίου, του ΟΑΣΑ και του ΙΚΑ ή άλλων Ασφαλιστικών Ταμείων, τα οποία θα περιέλθουν στις ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης, καθώς και άλλων Ασφαλιστικών Ταμείων αναλαμβάνονται από το Δημόσιο, διαγράφονται από τις οικονομικές καταστάσεις τους και μεταφέρονται ως έχουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης, το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, αναλαμβάνει το υπόλοιπο του υφιστάμενου οφειλόμενου τραπεζικού δανεισμού (κεφάλαιο και τοκοχρεολύσιο) των εταιρειών που συγχωνεύονται και του ΟΑΣΑ».

Σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν.3920/2011, την 30^η Δεκεμβρίου 2011 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 2/82789/0023 (ΦΕΚ 3167B/2011) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, ανάληψης από το Υπουργείο Οικονομικών των δανείων του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. και της ΤΡΑΜ Α.Ε., συνολικής ονομαστικής αξίας € 2.097.650.000. Στην ανωτέρω απόφαση ορίζεται ότι: «Η παρακολούθηση, ο προϋπολογισμός και η εξυπηρέτηση των παραπάνω δανείων από την 31 Δεκεμβρίου 2011 αναλαμβάνονται από την 23η Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Οι βασικοί όροι και οι διαδικασίες εξυπηρέτησης των αναλαμβανόμενων δανείων, όπως αυτές περιγράφονται στις υφιστάμενες συμβάσεις μεταξύ των ΟΑΣΑ, ΤΡΑΜ και των πιστωτικών ιδρυμάτων θα καθοριστούν με την έκδοση επιμέρους Υπουργικών Αποφάσεων».

Με το Νόμο 4038/2012 άρθρο 4 παρ. 13 στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.3920/2011 προστέθηκαν νέα εδάφια ως εξής:

«α) Τα ποσά που έχουν καταβληθεί από το λογαριασμό αποκρατικοποιήσεων στον ΟΑΣΑ ως προσωρινή ταμειακή διευκόλυνση για την κάλυψη διαφόρων υποχρεώσεων του μέχρι να καταστεί εφικτή η δανειοδότηση του Οργανισμού με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, συμψηφίζονται με τις έναντι του Δημοσίου απαιτήσεις των εταιρειών του ομίλου ΟΑΣΑ που δημιουργήθηκαν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 9 του ν.2669/1998 και των άρθρων 20 και 25 του ν.2072/1992 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010. Το απομένον υπόλοιπο ποσό των μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010 απαιτήσεων του ΟΑΣΑ από το Δημόσιο διαγράφεται από τις οικονομικές καταστάσεις και καθίσταται εκ μέρους των εταιρειών του Ομίλου ΟΑΣΑ μη απαιτητό.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου».

Με το Νόμο 4199/2013 άρθρο 100 παρ. 2 προστέθηκε εδάφιο γ στην παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν.3920/2011 ως εξής:

«γ) Η ωφέλεια που προκύπτει από τη διαγραφή των χρεών των εταιρειών κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, απαλλάσσεται, από τη δημοσίευση του ν. 3920/2011, από κάθε φόρο, τέλος ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων. Η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος παρέχεται με την προϋπόθεση εμφάνισης της ωφέλειας σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του φορολογείται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Ειδικά, σε περίπτωση συμψηφισμού των συσσωρευμένων λογιστικών ζημιών των εταιρειών του ομίλου ΟΑΣΑ που έχουν προκύψει μέχρι το χρόνο της συγχώνευσης με το αφορολόγητο αποθεματικό της παραγράφου αυτής, δεν έχουν εφαρμογή, από τη δημοσίευση του ν. 3920/2011, οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε.».

Τον Μάιο του 2016 ψηφίστηκε ο Ν.4389/27.5.2016 (τεύχος Α' - αρ. φύλλου 94) όπου με το άρθρο 197 συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών» (ΕΔΗΣ) της οποίας σκοπός είναι να κατέχει τις συμμετοχές του κράτους σε δημόσιες

επιχειρήσεις. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ., οι μετοχές των δημοσίων επιχειρήσεων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ' του νόμου, μεταξύ άλλων : 1. ΟΑΣΑ, 2. ΟΣΥ ΑΕ, 3. ΣΤΑΣΥ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ. Το άρθρο 81 του Ν.4472/19.05.2017 (Τεύχος Α' αρ. φύλλου 74) τροποποίησε το άρθρο 197 του Ν. 4389/2016 αντικαθιστώντας το Παράρτημα Δ' ως εξής: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'(Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ): 1. ΟΑΣΑ Α.Ε. και οι θυγατρικές του (ΟΣΥ Α.Ε.- ΣΤΑΣΥ Α.Ε.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3920/2011 που αφορούν τις διεταιρικές σχέσεις των ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΣΥ Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε.»

6.12 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Σύμφωνα με την Έκθεση Ελέγχου της Γενικής Επιθεωρήτριας Δημόσιας Διοίκησης (149/28-03-2017) σχετικά με τον έλεγχο της ποσοτικής συμφωνίας εισιτηρίων ΑΜΕΛ/ΤΡΑΜ τιμολογιακής πολιτικής 1.9.2014 έως 31.1.2016 και τον έλεγχο της διαδικασίας αποχρέωσης εκδοτών (Δικτύου ΑΜΕΛ Γραμμές 2 & 3) από εισιτήρια παλαιάς τιμολογιακής πολιτικής της ίδιας περιόδου βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες αναζήτησης πειθαρχικών και ποινικών ευθυνών. Δεν αναμένεται να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων από την αιτία αυτή.

Δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την εταιρεία ή τον όμιλο και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική προσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων ή γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.).

ΑΘΗΝΑ 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2017

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΤΑΣΤΑΝΗΣ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν.ΣΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ Φ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚ.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Κ. ΒΙΛΑΕΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΜΑΡΙΑ Γ. ΤΣΕΛΙΟΥ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ